

Skriftlig redegørelse:

Erhvervs politisk redegørelse af 30/11 93.
(Redegørelse nr. R 6).

Samordningsministeren (Mimi Jakobsen):**1. Indledning**

Arbejdsløsheden er den største udfordring for Danmark i det næste årti. Arbejdsløsheden skal nedbringes, og det skal ske gennem oprettelse af nye, varige arbejdspladser.

En sund samfundsøkonomisk udvikling forudsætter, at dette i væsentligt omfang sikres ved en mere sport, der er baseret på en god konkurrenceevne i virksomhederne.

Men det skal også ske på en sådan måde, at vi opretholder en høj velfærd i Danmark. Velfærd er ikke kun et spørgsmål om arbejdspladser og om at producere mere. Det er også et spørgsmål om, hvad vi producerer og hvordan.

Velfærd er også,

- at vi har et godt miljø og gode og sikre arbejdspladser,
- at vi har råd til at give de medborgere, der har brug for assistance, rimelige levevilkår,
- at vi både i den private og den offentlige sektor producerer varer og serviceydelser, der tilgodeser forbrugernes behov, og som har en høj kvalitet.

Øget beskæftigelse og fastholdelse af velfærdssamfundet stiller krav til det danske samfunds og dansk erhvervs livs omstillingsevne. Verden omkring os er i forandring. Den teknologiske udvikling, politiske omvæltninger og fremvæksten af nye, stærke økonomier betyder udfordringer, som vi og virksomhederne må forholde os til.

Erhvervs politikken skal tage udgangspunkt i, hvilken rolle Danmark skal have i den fremtidige internationale arbejdsdeling, og dermed hvad vi skal leve af og beskæftige os med i Danmark om 5-10 år.

En sund og stabil dansk økonomi er en forudsætning for, at der kan skabes flere arbejdspladser i Danmark. Men der er også brug for en erhvervs politik, der kan sikre erhvervs livet gode arbejds vilkår i øvrigt.

Erhvervs livet har brug for

- forskning af høj kvalitet
- en veluddannet arbejdskraft
- et fleksibelt arbejdsmarked
- et effektivt kapitalmarked
- en god infrastruktur inden for transport og telekommunikation og

- en god offentlig service.

Erhvervs politikken har berøringsflader til mange dele af den offentlige sektor. Gode erhvervs vilkår forudsætter derfor samordning og sammenhæng i de offentlige aktiviteter, der har betydning for erhvervs livet. Øget beskæftigelse og øget velfærd får vi kun, hvis vi udnytter vores ressourcer optimalt.

2. Den erhvervs politiske udfordring

Omvæltningerne i Østeuropa og den stærke udvikling af mange asiatiske økonomier betyder, at disse lande bliver i stand til at producere stadig mere avancerede og kvalitetsprægede produkter til omkostninger, der er væsentlig lavere end de danske.

Det vil ikke være frugtbart for Danmark at forsøge at fastholde eksisterende arbejdspladser ved en drastisk reduktion af lønniveauet. Det vil medføre erhvervs mæssig stagnation og faldende levestandard. En afdæmpet lønudvikling er dog stadig helt afgørende for at fastholde en god konkurrenceevne.

Protektionistiske foranstaltninger vil heller ikke være nogen løsning. Det vil være til stor skade for de mindre velstående lande, hvis økonomiske udvikling er afhængig af adgang til Vestens markeder. Og det vil være til skade for danske forbrugere. Sådanne forsøg på at sinke en naturlig omstillingsproces fører erfaringsmæssigt til stagnation, ineffektivitet og højere priser i de lande, der er protektionistiske. En vellykket afslutning af de igangværende GATT-forhandlinger er derfor en afgørende forudsætning for at få gang i verdenshandelen.

Det rigtige svar på udfordringen er at søge at ændre Danmarks placering i den internationale arbejdsdeling, således at vi i højere grad producerer varer og tjenesteydelser med høj værditilvækst. En sådan ændring vil stille betydelige krav til dansk erhvervs livs omstillings evne. Det vil indebære, at visse typer af arbejdspladser forsvinder fra Danmark. Det gælder især arbejdspladser, der varetages af lavt uddannet arbejdskraft, mens avancerede sektorer med høj værditilvækst skal udbygges. Den stigende produktion i lavtlønslandene vil øge mulighederne herfor, idet den skaber øget velstand og dermed nye danske eksportmuligheder.

[Samordningsministeren]

Den arbejdskraft, der frisættes som følge af disse udviklingstendenser, skal finde beskæftigelse i andre erhverv. Hvis denne omstilling sker for langsomt eller udebliver, vil vi opleve faldende velstand og stigende arbejdsløshed. Udfordringen er altså meget stor. Der skal skabes mange nye arbejdspladser i de internationalt konkurrerende virksomheder for at fastholde og udbygge velstanden i Danmark. Strukturpolitikken og erhvervspolitikken må derfor sigte mod at fjerne de barrierer, der hindrer en hurtig omstilling. Det er dog ikke sandsynligt, at beskæftigelsen i de internationalt konkurrerende virksomheder kan udvides så meget, at der sker en afgørende nedbringelse af arbejdsløsheden.

En stor del af den indkomststigning, produktivitetsvæksten skaber, vil imidlertid give sig udslag i øget efterspørgsel efter serviceydelser af forskellig art, og det er i høj grad serviceerhvervene, der skal udvide beskæftigelsen i fremtiden. Derfor koncentrerer interessen sig om serviceydelser rettet mod erhvervslivet eller mod forbrugerne. Forbrugs- og velfærds-serviceydelser har store beskæftigelsesmæssige perspektiver. Regeringen har bl.a. taget skridt til at indføre en hjemmeserviceordning, der træder i kraft den 1. januar 1994, og som skønnes at føre til 6.000-8.000 nye arbejdspladser.

En sådan omfattende omstilling er ikke noget nyt fænomen. Historisk har Danmark flere gange undergået meget betydelige omstillinger, og der er ingen grund til at tro, det ikke skulle kunne lykkes fremover.

Den erhvervspolitiske udfordring består således i at lette omstillingsprocesserne ved at skabe bedre erhvervsmæssige rammevilkår og dermed bedre betingelser for vækst.

3. Erhvervspolitikken i 90'erne

Efterkrigstidens erfaringer i industrilandene viser, at en vækst- og beskæftigelsesstrategi bør baseres på makroøkonomisk stabilitet, velfungerende markeder og gode erhvervsmæssige vilkår.

Regeringen har ydet afgørende bidrag til at fastholde makroøkonomisk stabilitet, ligesom der på arbejdsmarkedet og på skatteområdet er sket strukturpolitiske fremskridt.

Det er afgørende for virksomhederne, at afsætningsmulighederne er gode, og at produktionsomkostningerne holdes i ave. Engangs-

lempelsen af finanspolitikken i 1994 samt det stærke rentefald gennem det seneste år må forventes at sætte gang i den private efterspørgsel uden risiko for omkostningspres. Adgangen til også at konvertere kontantlån i realkrediten, som er indført med skattereformen, har forstærket virkningerne af rentefaldet, ikke mindst for landbruget. Den samlede potentielle rentelettelse for landbruget ved konvertering kan således ved det nuværende renteniveau anslås at ligge mellem 1,0 og 1,5 mia. kr. årligt.

Nedsættelsen af personskatterne gør det muligt at fastholde den nuværende lave lønstigningstakt samtidig med, at realindkomsterne kan vokse. Det vil være muligt at sikre større dansk vækst end i resten af Europa, hvis det danske omkostningsniveau som hidtil holdes i underkanten af det gennemsnitlige niveau hos Danmarks samhandelspartnere.

Makroøkonomisk stabilitet og velfungerende markeder er imidlertid ikke tilstrækkeligt til at sikre en gunstig økonomisk udvikling. Virksomhedernes vækstmuligheder afhænger også af *erhvervsmæssige rammevilkår* som uddannelsesniveau, forskningsindsats, infrastruktur, kommunikationssystemer, offentlig service og i det hele taget samspillet mellem den offentlige og den private sektor. Det er erhvervspolitikens opgave at forbedre disse vilkår, både gennem direkte initiativer og gennem en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af de dele af de offentlige aktiviteter, som påvirker rammevilkårene for erhvervslivet.

Regeringen har i 1993 taget en række væsentlige erhvervspolitiske initiativer, der vil understøtte en positiv udvikling i erhvervslivets investeringer og beskæftigelse i de kommende år.

Forbedring af de generelle rammevilkår

En fortsat forbedring af kvaliteten af de generelle rammevilkår for erhvervslivet på forsknings-, uddannelses-, og infrastrukturområdet vil styrke udviklingsmulighederne i erhvervslivet og fremme etableringen af udenlandske investeringer.

I den *forsknings- og teknologipolitiske redegørelse* omtales målene for de kommende års indsats på forskningsområdet. For erhvervslivet er det afgørende

* at kunne trække på grundforskning af høj kvalitet,

[Samordningsministeren]

* at der sættes ind med strategiske forskningsindsatser og formidling på områder, hvor dansk erhvervsliv har grundlaget for en stærk international position, og

* at øge samspillet mellem den offentlige sektor og erhvervslivet på forskningsområdet.

Produktudviklingen og kompetenceopbygningen i virksomhederne skal styrkes. 1993-95 gennemføres et program for fremme af viden og kvalitetsudvikling i mindre virksomheder, og 1994-97 styrkes forsknings- og udviklingsindsatsen inden for materialeteknologi og landbrugs-, fiskeri- og fødevareteknologi.

På *uddannelsesområdet* vil regeringen fremlægge forslag til en udbygning af voksen- og efteruddannelsesindsatsen, der samlet vil give 60.000 nye uddannelsespladser i de kommende år. I den uddannelsespolitiske redegørelse »Uddannelse til alle« er fremlagt initiativer, der skal sikre, at langt hovedparten af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse. Der vil bl.a. løbende blive etableret nye uddannelser inden for vækstområder.

På *arbejdsmarkedet* har regeringen iværksat en række initiativer. De individuelle og fremrykkede tilbud i arbejdsmarkedsreformen samt orlovsreformens muligheder for jobrotation og efteruddannelse for hele arbejdsstyrken øger kvalifikationsniveauet og fleksibiliteten af den danske arbejdsstyrke til gavn for erhvervslivet.

På *infrastrukturuområdet* vil regeringen arbejde for en fortsat udbygning og vedligeholdelse af transport- og telekommunikationssystemet, så hele landet kan blive betjent på et højt niveau, og således at både behovet for at forbedre miljøet og hensynet til erhvervslivets behov tilgodeses. Regeringens trafikhandlingsplan »Plan 2005« samordner disse initiativer, der vil understøtte en erhvervsmæssig udvikling i de enkelte dele af landet. Udbygningen af den trafikale infrastruktur i København-Malmøområdet vil eksempelvis kunne understøtte andre initiativer, der sigter mod at styrke hovedstadens muligheder for at blive et erhvervsmæssigt og teknologisk vækstcenter i Nordeuropa.

På *eksportområdet* udbygges Udenrigsministeriets service over for eksportvirksomhederne gennem udsendelse af branchespecialister og styrkelse af repræsentationerne på vækstmarkederne. Endvidere videreføres eksportnetværksordningen og ordningen for støtte til

mindre virksomheders deltagelse ved licitationer i Østlande og udviklingslande. I september 1993 er etableret en ny ordning for blandede kreditter til udviklingslandene.

Offentlig erhvervsservice

En god offentlig erhvervsservice udgør et centralt element i den generelle erhvervspolitik. Undersøgelser har vist, at virksomhederne er relativt tilfredse med den offentlige infrastruktur, offentlige velfærdsydelser og det offentlige uddannelsessystem, mens der er mindre tilfredshed med den kommunale erhvervsservice og anden erhvervsservice, herunder administrationen af statslige tilskudsordninger.

* Regeringen vil følge op på denne undersøgelse og tage initiativer, herunder forhandlinger med kommunerne, der kan forbedre den offentlige erhvervsservice.

Der bruges i alt ca. 6 mia. kr. om året på erhvervsfremme og sektorpolitiske tilskudsordninger i Danmark. Det er vigtigt, at dette betydelige beløb anvendes effektivt og i overensstemmelse med den erhvervspolitiske strategi og de primære sektorhensyn.

* Regeringen vil løbende vurdere de statslige erhvervsfremmeordninger og sektorpolitiske tilskudsordninger med henblik på gennemsigthed og størst mulig effektivitet af de anvendte midler.

På landbrugs- og fiskeriområdet er der i foråret 1993 med erhvervene aftalt en række initiativer, der har til formål at styrke indtjeningen og produkt- og markedsudviklingen.

Perspektiverne i øget offentligt-privat samspil

Regeringen mener, at der er et betydeligt erhvervspolitisk perspektiv i at udbygge samspillet mellem den offentlige og den private sektor. Et sådant samspil kan styrke udviklingen af nye produkter, servicesystemer og tjenesteydelser, der kan føre til øget vækst og beskæftigelse i den private servicesektor og forbedre kvaliteten i den offentlige service. Samspillet kan komme til udtryk gennem strategiske alliancer og samarbejdsprojekter og gennem etablering af fælles offentligt-private selskaber.

Der er flere fordele ved at satse på en kvalitetsbevidst efterspørgsel fra den offentlige sektor. Den offentlige efterspørgsel udgør en stor del af den hjemlige efterspørgsel, og den offentlige sektors efterspørgsel efter varer og tje-

[Samordningsministeren]

nesteydelser – ikke mindst på velfærdsområdet – udgør et vækstmarked på mange eksportmarkeder.

På områder, hvor den offentlige sektor har gjort det godt og fungerer effektivt og med et højt serviceniveau, kan et øget samarbejde med private virksomheder føre til øget eksport. Det gælder f.eks. ældreomsorg, indsatsen over for handicappede, telekommunikation og vejbyggeri og -vedligeholdelse.

Der er gennem 80'erne gjort en række erfaringer med at udvikle systemeksport. Resultaterne har dog ikke altid levet op til forventningerne. Hovedårsagen er, at de gældende vilkår for etablering af samarbejde om systemeksport er for begrænsende. Det har endvidere været en svaghed, at systemeksportselskaberne ikke før forsøgene på at etablere eksport har haft mulighed for at skabe et erfaringsgrundlag fra indenlandsk afsætning. Endelig gælder det for systemeksport som for al anden eksport, at det tager tid og forudsætter indlevelse i andre kulturer at opnå succes.

* Regeringen vil komme med forslag til, hvordan det erhvervsmæssige samspil mellem det offentlige og erhvervslivet om øget udbud og eksport af velfærdsservice kan styrkes, bl.a. gennem ændring af reglerne for systemeksport og indtægtsdækket virksomhed.

Øget produktudvikling og professionalisering af servicesektoren er forudsætningen for, at vi kan udnytte de vækst- og beskæftigelsesmuligheder, der ligger i servicesektoren. En professionalisering af servicesektoren kan give danske servicevirksomheder et forspring i konkurrencen om det stadigt voksende internationale marked for velfærds- og serviceydelser.

Der er mange steder i det offentlige utilstrækkelig ekspertise til at styre og kvalitetsvurdere serviceprocesser og til at udforme krav ved udlisning.

* Regeringen undersøger mulighederne for at skabe grundlaget for at fremme kvalitetsstyring på serviceområdet og fremme innovation. Det kan ske i samarbejde med amter, kommuner, statslige institutioner og private virksomheder.

En kvalitetsstyringsindsats skal understøtte såvel offentlige som private institutioner og virksomheder. Aktiviteterne kan omfatte træningsprogrammer for medarbejdere i service-

virksomheder og -institutioner, beskrivelse af kvalitetsstandarder og udvikling af systemer til måling, styring og forbedring af kvalitet og produktivitet.

Udviklingskontrakter

Det offentlige rolle som kvalitetsbevidst efterspørger skal udnyttes til at styrke udviklingen af nye konkurrencedygtige varer og tjenesteydelser i den private sektor. Dette kan f.eks. ske gennem udviklingskontrakter. En udviklingskontrakt er en aftale mellem en eller flere private virksomheder og en eller flere offentlige instanser om udvikling af nye produkter med gode afsætningsmuligheder på eksportmarkederne.

* På finanslovsforslaget for 1994 afsættes 90 mio. kr. til udviklingskontrakter.

Udviklingskontrakter kan anvendes som led i gennemførelsen af større udviklingsprojekter, der er formuleret af en central offentlig myndighed. De enkelte udviklingsopgaver varetages af private virksomheder. Kontrakterne udbydes i overensstemmelse med EU's regler. Udgiften til udviklingsarbejdet dækkes af det offentlige. Den offentlige myndighed har derfor rettighederne til resultatet af udviklingsarbejdet, som stilles til rådighed for alle virksomheder for et fee/royalty.

Et eksempel på et sådant udviklingsprojekt er »Projekt Skib«, der blev gennemført af Industriministeriet i årene 1987-90. Målet for »Projekt Skib« var at udvikle højteknologiske skibe med lav bemanning og reduceret energiforbrug.

Udviklingskontrakter omfatter endvidere aftaler mellem en offentlig efterspørger og en privat virksomhed om udvikling og afsætning af et nyt produkt eller tjenesteydelse. Den offentlige institution (stat, amt eller kommune) kan af de offentlige midler fra puljen til udviklingskontrakter søge delvis dækning for de merudgifter, der er knyttet til opfyldelse af udviklingskontrakten. Udviklingskontrakterne vil blive udbudt i licitation. Fordelen for den private virksomhed ved denne form for udviklingskontrakt er, at den får

* sikkerhed for at opnå en første afsætning af det nye produkt,

* at den får afprøvningsfaciliteter stillet til rådighed, og

[Samordningsministeren]

* at den får en referenceramme, der kan anvendes i den internationale markedsføring af det nye produkt.

Finansieringsvilkår for mindre virksomheder

I 1993 er de mindre virksomheders finansieringsvilkår blevet markant forbedret først og fremmest gennem rentefaldet, men også gennem initiativkautionsordningen for mindre virksomheders lån i pengeinstitutter, udvidelsen af Vækstfondens udlånsmuligheder og etableringen af rentelette produktionslån.

Der er også behov for at styrke tilførslen af egenkapital til små og mellemstore virksomheder. Der eksisterer i Danmark ikke et stort og effektivt marked for formidling af risikovillig privat kapital til mindre virksomheder. Mindre virksomheder oplever som følge heraf et egenkapitalproblem, som udgør en barriere for vækst og beskæftigelse. Denne barriere, der bl.a. skyldes den stadige og i mange sammenhænge nødvendige internationalisering af kapitalmarkedet, skal overvindes. Det er nødvendigt at kunne kanalisere kapital til udviklingselskaber, der er baseret på tilstrækkelig kompetence inden for de enkelte brancher og regioner.

* Regeringen fremsætter lovforslag om etablering af en 2-årig forsøgsordning for en statslig garantiordning for private udviklingsselskaber.

Udviklingsselskaberne skal have til formål at tilføre mindre virksomheder egenkapital kombineret med specialiseret rådgivning. Udviklingsselskaberne kan – inden for et loft – opnå en statsgaranti for halvdelen af de tab, de får i forbindelse med tilførsel af egenkapital til mindre virksomheder. Inden for forsøgsperioden forventes udstedt et mindre antal koncessioner på udviklingsselskaber af 8 års varighed med en garantiramme på i alt 1 mia. kr. Udviklingsselskabernes kapital tilvejebringes fra privat side.

Der findes i landets forskerparker en række virksomheder, der med bistand fra udviklingsselskaberne kan udvikle sig til kommercielle succeser. Det indgår derfor som en målsætning, at der skal etableres et samarbejde mellem forskerparker og udviklingsselskaber.

4. Særlige indsatsområder i erhvervs politikken

Ud over den generelle politik er der behov for særlige initiativer, som er rettet mod at forbedre rammevilkårene for afgrænsede erhvervsområder og virksomhedstyper.

En indsats over for styrkepositioner i dansk erhvervs liv

Det gælder for eksempel de danske styrkepositioner. En styrkeposition er et område, hvor Danmark har udviklet virksomheder, som hver for sig og især sammen har en stærk international position. En styrkeposition er kendetegnet ved gode rammevilkår, som er opbygget gennem en lang periode, og et godt samspil mellem private virksomheder og offentlige institutioner.

For at en styrkeposition skal overleve og bevare sin høje konkurrenceevne, er det nødvendigt hele tiden at udbygge og forbedre rammevilkårene. Ellers vil den møjsommeligt opbyggede fordel gå tabt.

Erhvervs politikken skal medvirke til at fastholde og udbygge de danske styrkepositioner. De erhvervs mæssige rammebetingelser for styrkepositionerne skal være mindst lige så gode som hos de vigtigste udenlandske konkurrenter. Erhvervsudviklingsrådets analyser af dansk erhvervs liv, ressourceområdeanalyserne, giver et godt udgangspunkt for at identificere danske styrkepositioner. Ressourceområdeanalyserne omfatter følgende 8 områder: Medico/sundhed, fødevarer, transport/kommunikation, turisme/fritid, miljø/energi, serviceydelser, bygge/bolig og forbrugsgoder.

Det tager lang tid at opbygge styrkepositioner, men den igangværende globalisering og teknologiudvikling vil hele tiden skabe muligheder for udvikling af nye erhverv og styrkepositioner. Erhvervs politikken må derfor tilrettelægges på en sådan måde, at den ikke hæmmer udviklingen af områder, som har muligheder for at blive nye styrkepositioner.

* Regeringen vil løbende arbejde for forbedring af rammevilkårene for styrkepositionerne. Det nødvendige beslutningsgrundlag vil blive tilvejebragt efter dialog med virksomheder, organisationer og offentlige institutioner på området.

* På fødevarerområdet afsættes 330 mio. kr. til en øget indsats i de kommende år inden for landbrugs-, fiskeri- og fødevareteknologisk

[Samordningsministeren]

forskning. På søtransportområdet anvendes 44 mio. kr. til marinesimulatorfaciliteter, der kan medvirke til forbedring af uddannelserne og forsknings- og udviklingsarbejdet. Som led i skattereformen er der taget initiativer over for turisterhvervet.

Ressourceområderne er af meget forskellig karakter, og der er derfor behov for en fleksibel udformning af indsatsen. Den første rapport om medico/sundhedsområdet, der blev offentliggjort i juni 1993, illustrerer denne problemstilling. Medico/sundhedsområdet består af 4 forskellige erhvervsområder: lægemidler, medicoteknisk udstyr, medicinsk udstyr og hjælpemidler. Disse fire områder er meget forskellige med hensyn til virksomhedsstruktur, og der findes store forskelle i barrierer for vækst.

På områder præget af store virksomheder vil der især være behov for at forbedre kvaliteten på uddannelses- og forskningsområdet.

På andre områder kan det være den teknologiske infrastruktur i form af f.eks. standarder, certificering og teknologisk service, der skal styrkes. Det gælder f.eks. på områder præget af teknologisk avancerede produkter og tjenesteydelser.

For hele medico/sundhedsområdet kan der opnås stor effekt ved at udnytte den offentlige sektors rolle som kvalitetsbevidst efterspørger og den viden, der findes i den offentlige sektor. Det kan ske gennem udviklingskontrakter og strategisk samarbejde om udvikling af serviceydelser og systemeksport, idet den offentlige sektor står for en betydelig del af efterspørgslen. Medico/sundhed er samtidig et område, hvor det er af afgørende betydning for produktudvikling og eksport, at der på hjemmemarkedet findes en kvalificeret efterspørgsel og ikke mindst muligheder for at afprøve nye produkter. Et avanceret hjemmemarked giver virksomhederne et godt rygstød, når de skal ud på eksportmarkederne.

Erhvervspolitiske initiativer over for nye og små virksomheder

Små virksomheder med under 10 ansatte tegner sig for ca. 35 pct. af beskæftigelsen i byerhvervene i Danmark. Denne erhvervsstruktur kan være en fordel, fordi små virksomheder ofte er meget fleksible og beskæftigelsesintensive. Imidlertid er de også sårbare, og mange

af virksomhederne har vanskeligt ved at vokse og udvikle sig. Erhvervspolitikken skal afhjælpe nogle af de barrierer, som hæmmer udviklingen. Det vil kunne yde et betydeligt bidrag til erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen.

Med iværksætterreformen, der træder i kraft den 1. januar 1994, er taget skridt til at sikre et bedre udgangspunkt og styrke rådgivnings- og uddannelsesindsatsen over for nye virksomheder. Iværksættere, der får godkendt deres forretningsplan, kan få støtte til rådgivning og uddannelse inden for en samlet ramme på 30.000 kr. over to år.

Der er imidlertid behov for yderligere initiativer. Mange iværksættere og ejere af små virksomheder har vanskeligt ved at overkomme de administrative opgaver, der hører med til at drive en virksomhed. De har hverken de nødvendige forudsætninger eller den fornødne tid.

Den informationsteknologiske udvikling betyder, at en række af de administrative opgaver lettere og billigere vil kunne varetages af private servicebureauer. Det er en udfordring for dansk erhvervsliv og erhvervsorganisationerne at fremme en strukturudvikling, der åbner op for denne arbejdsdeling. Iværksætterne skal indpasses i de nye muligheder, der vil vise sig på dette område. Herved vil der for både ejere af små virksomheder og for iværksættere blive mere tid til de væsentligste opgaver som idéudvikling, produktion og markedsføring.

Tilgangen af nye virksomheder i Danmark er for lille. Dette kan ikke alene tilskrives de dårlige økonomiske konjunkturer, der har præget dansk økonomi gennem de seneste år. Det er regeringens opfattelse, at den lave etableringsrate også kan henføres til fraværet af en god iværksætterkultur i Danmark.

Det vil tage lang tid at gennemføre en holdningsændring. Den kan hjælpes på vej, hvis der i uddannelsessystemet sættes ind på at synliggøre de muligheder, der ligger i at være selvstændig.

* Regeringen vil derfor komme med forslag til, hvordan iværksætterspørgsmålet kan synliggøres i uddannelsessystemet, og hvordan innovations- og udviklingsevnen i det danske samfund kan stimuleres gennem uddannelsesaktiviteter. Der er behov for initiativer lige fra folkeskolen til de videregående uddannelser.

[Samordningsministeren]

Ikke mindst på det sidste område er der mulighed for gennem en beskeden indsats at få flere kandidater til at blive opmærksomme på muligheden af at blive selvstændige. Vigtigt er ikke mindst at gøre opmærksom på den styrke, der ligger i, at folk med forskellig uddannelsesmæssig baggrund går sammen om at starte egen virksomhed.

Analyser af nye og små virksomheders kapitalgrundlag, jf. »Erhvervsredegørelse 93«, viser, at mange af disse virksomheder har en lav soliditet, og at egenkapitalen udgør en meget lille del af kapitalgrundlaget. Dette betyder, at virksomhederne ikke har mulighed for at investere i udvikling af produkter og nye markeder. Etableringen af en garantiordning for udviklingselskaber forventes at yde et væsentligt bidrag til udviklingen i nye og små virksomheder.

Erhvervspolitiske initiativer over for de store virksomheder

En stor forsknings- og udviklingsindsats er en af vejene til, at dansk erhvervsliv kan blive mere videns- og teknologiintensivt. De store virksomheder går forrest i denne indsats, selv om der også findes mange små, specialiserede og højteknologiske virksomheder, der bruger mange ressourcer på forskning og udvikling. En satsning på dette område er ofte risikobetonet, men når den lykkes, giver den virksomheden en stor fordel.

De store virksomheder er derfor af afgørende betydning som »dynamoer« for erhvervsudviklingen.

Det relativt beskedne antal store virksomheder i Danmark muliggør, at der opretholdes en tæt dialog med de store virksomheder. Gennem denne dialog forbedres beslutningsgrundlaget, ikke blot for den del af erhvervspolitikken, der vedrører de store virksomheder, men også for initiativer, der vedrører et bredere udsnit af erhvervslivet.

De hidtidige erfaringer tyder på, at de store virksomheder især finder behov for en styrkelse af kvaliteten i de videregående uddannelser og på forskningsområdet.

Endvidere er der en betydelig interesse for at udbygge samarbejdet med den offentlige sektor gennem udviklingskontrakter og strategiske alliancer.

Fremme af udenlandske investeringer i Danmark

Investeringer på tværs af landegrænser – direkte udenlandske investeringer – udgør en af de mest dynamiske former for international integration. Derfor mener regeringen, at det er af stor betydning for erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i Danmark, at vi er i stand til at tiltrække udenlandske investeringer.

Direkte udenlandske investeringer har stor betydning for de samlede erhvervsinvesteringer, beskæftigelsen og mere generelt den økonomiske vækst. Undersøgelser foretaget af OECD peger på, at beskæftigelse og produktivitet vokser hurtigere i udenlandsk ejede virksomheder end i nationalt ejede, og at produktivitsvæksten i højere grad sker gennem investeringer end rationaliseringer. Udenlandske investeringer i Danmark betyder endvidere, at danske virksomheder kan få tilført ressourcer som ledelse, viden, teknologi og kapital.

Udenlandske virksomheders investeringer i Danmark er gavnlige, fordi de udenlandske virksomheder kan indgå i et samspil med danske virksomheder og medvirke til at styrke rammebetingelserne – og konkurrencen – inden for de enkelte erhvervsområder. Den danske investeringsfremmeindsats må derfor ses i snæver sammenhæng med den generelle erhvervs politik, og i arbejdet med at tiltrække udenlandske investeringer vil der blive fokuseret på de erhvervsområder, hvor vi står stærkt i den internationale konkurrence.

For at opnå en mere målrettet indsats gennemføres en ændring af investeringsfremmeindsatsen:

- * Investeringsfremmeprogrammet, der sigter på at tiltrække investeringer fra USA, Japan, Frankrig og England, målrettes yderligere mod de danske styrkepositioner.
- * I udlandet nedprioriteres den generelle informationsaktivitet om Danmark til fordel for en mere fokuseret indsats for at tiltrække særlig perspektivrige udenlandske investeringer til Danmark.
- * I Danmark søges erhvervslivets behov for udenlandske samarbejdspartnere afdækket, hvorefter indsatsen koncentrerer om at op-søge virksomheder inden for de prioriterede områder. Besøgende udenlandske virksomheder gives den bedst mulige betjening, og særlig perspektivrige udenlandske virksom-

[Samordningsministeren]

heder bearbejdes målrettet. Den service, der ydes besøgende virksomheder, gennemføres i tæt samspil med kommuner, organisationer og virksomheder.

5. Dialogen om erhvervs politikken

En af grundtankerne i regeringens erhvervs-politiske strategi er, at de erhvervs-politiske initiativer skal udformes på baggrund af en dialog med virksomheder og organisationer. En sådan dialog er nødvendig, hvis erhvervs-politikken skal være effektiv.

Som nævnt er der allerede igangsat en dialog med de store virksomheder, og der vil meget snart blive taget de første skridt til at indlede en dialog om styrkepositionerne.

Også de kommunale og amtskommunale myndigheder skal inddrages i dialogen om erhvervs politikken. De lokale myndigheder kan bidrage med erfaringer fra deres egen erhvervsfremmeindsats og dertil kommer, at de udgør et vigtigt bindeled mellem de lokale virksomheder og statslige myndigheder.

Dialogen er nødvendig inden for alle områder af erhvervs politikken. Et eksempel herpå er dialogen med en række organisationer om grønne afgifter.

Regeringen mener, at det på længere sigt er afgørende for en optimal miljøeffekt, at erhvervs livet i større udstrækning omfattes af miljø- og ressourceafgifter.

Nye afgifter, der indføres af hensyn til miljøet, må ikke belaste erhvervs livets konkurrenceevne. Afgifterne skal derfor være adfærdsregulerende og provenuet tilbageføres til erhvervs livet. Regeringen har nedsat et embedsmands-udvalg, der skal udarbejde forslag til, hvorledes afgifter kan indføres under hensyntagen til, at konkurrenceevnen ikke forringes. Udvalget har haft kontakt med erhvervs-, miljø- og forbrugerorganisationer om den mest hensigtsmæssige udformning af grønne afgifter.

Når resultatet af udvalgsarbejdet foreligger, vil regeringen drøfte med organisationerne, hvordan den dobbelte målsætning om miljø og konkurrenceevne kan forbedres.

6. Afslutning

Udgangspunktet for regeringens erhvervs-politiske strategi er, at den skal bidrage til at sikre Danmark en gunstig placering i den internationale arbejdsdeling og således skabe

grundlaget for, at vi kan fastholde det danske velfærdssamfund og opnå en høj beskæftigelse. På baggrund af de store internationale udfordringer kan dette synes at være en ambitiøs målsætning.

Regeringen mener imidlertid, at det er muligt, hvis vi er villige til inden for erhvervs-politikken at tænke nyt og afprøve nye muligheder.

Denne åbenhed er nødvendig, hvis vi vil udnytte de erhvervsmæssige muligheder, der ligger i at udvikle samspillet mellem den offentlige og den private sektor. Det øgede samspil skal anvendes til at styrke udviklingspotentialet i den private sektor og til at styrke effektiviteten og kvaliteten i de offentlige ydelser.

Vi må også være parate til at tænke nyt, hvis det skal lykkes at åbne for nye beskæftigelsesmuligheder for den del af arbejdskraften, der ikke kan finde beskæftigelse i de udlandskonkurrerende dele af vareproduktionen og servicesektoren. Regeringen mener, at der i 90'erne kan skabes mange arbejdspladser i servicesektoren, herunder ikke mindst inden for forbrugsservice. Der er taget initiativer, der sigter på at udnytte dette potentiale. I de videre overvejelser om, hvordan vi kan udnytte beskæftigelsesmulighederne i servicesektoren, inddrages også udenlandske erfaringer.

Regeringen ser frem til en konstruktiv dialog om den erhvervs-politiske udfordring og indholdet i 90'ernes erhvervs politik, som er præsenteret i denne redegørelse.

Alle partier må tage stilling til, hvad vi skal leve af i fremtiden i Danmark, og hvordan vi sikrer velfærdssamfundet. Den erhvervs-politiske redegørelse er et oplæg til denne nødvendige debat.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 270

1) Til statsministeren af:

Thor Pedersen (V):

»Vil statsministeren oplyse, hvor mange ejerboligfamilier der ikke vil få en nettoskattelettelse i 1994, alle grønne afgifter og brutto-skat medregnet?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan oplyse, at der ikke foreligger nye informationer om virkningen af skattereformen i forhold til de analyser, der er indeholdt i »Ny kurs mod bedre tider« og i bemærkningerne til lovforslaget om selve skatteomlægningen. Alle disse analyser tyder desuden på, at en eventuel tilbagegang i rådighedsbeløb for ejerboligfamilier ikke skyldes ejerboligen, men derimod andre forhold såsom atypiske indkomst- og fradragsforhold.

Hertil kommer, at der ikke i de foretagne analyser er taget højde for de meget store lettelser, som der nu er skabt mulighed for i kraft af den historisk lave rente og skattereformens udvidede muligheder for at konvertere realkreditlån. Formentlig vil en stor del af de tidligere oplyste ca. 125.000 ejerboligfamilier, som ifølge de foreliggende analyser vil opleve et lavere rådighedsbeløb, reelt opnå en forøget disponibel indkomst på grund af lånekonverteringer.

De foreliggende analyser indregner ikke belastningen som følge af nye eller skærpede grønne afgifter, men gennemsnitligt vil de grønne afgifter i året 1994 belaste en ejerboligfamilie med mellem 200 kr. og 1.000 kr. for året som helhed, et beløb, som selvsagt må være stærkt individuelt, afhængig af hvad det er for en konkret familie.

Thor Pedersen (V):

Jeg må jo takke for svaret, som dog ikke var et svar på det, jeg spurgte om, men mere en gang sniksnak om, hvilke analyser man ikke har foretaget, og at de analyser, man har foretaget, ikke vedrører det, jeg spørger om.

Se, jeg opfatter statsministerens svar på den måde, at man åbenbart ikke skal tillægge personlige løfter nogen vægt, for sagen om boligernes økonomiske situation adskiller sig konkret fra det, regeringer tidligere har gjort i forbindelse med boligernes vilkår efter en lovændring, derved, at statsministeren har givet et personligt løfte over for boligejerne og har bekræftet det over for Folketinget i spørgetiden den 26. maj i år. Statsministeren brugte da selv, sp. 9654, vendingen »et personligt løfte«. Yderligere kaldte statsministeren det et regeringsløfte og et regeringsgrundlag, dette at den enkelte boligejer ikke skulle have nogen forringelse.

Derfor er det interessant at få at vide, hvor mange boligejere der får en forringelse. Det er jo ikke interessant at få at vide, at man ikke har en analyse, for man kender jo nu tallene efter forskudsansættelsen. Hvor mange mellemindkomster vil opleve en forringelse af deres rådighedsbeløb som følge af reducere af rentefradraget og betaling af grønne afgifter – som jo ikke er 1.000 kr., hvis man har elvarme, og som ikke er 1.000 kr., hvis man skal installere vandmåler?

Det må være muligt for statsministeren at have så meget ansvar for de løfter, man selv giver, at man ønsker at informere Folketinget om de konkrete spørgsmål.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har jo efterhånden vænnet mig til hr. Thor Pedersens helt særlige sprogbrug og helt usædvanlige, specielle måde at spørge på, så det skal jeg såmænd ikke lade mig ophidse af. Derimod skal jeg erindre hr. Thor Pedersen om, hvad det var, regeringen og jeg selv oplyste, første gang debatten om boligejerne blev rejst i forbindelse med skattereformen.

De tal, jeg har nævnt nu, svarer til de tal, der blev nævnt dengang, og derved har jeg mig at holde.

Thor Pedersen (V):

Jeg er jo ked af at måtte konstatere, at et løfte fra landets statsminister er totalt uden indhold. Jeg må spørge: Hvad forstår statsministeren ved et personligt løfte, et regeringsløfte, om, at den enkelte boligejers økonomiske situation ikke må blive forringet, når man også indregner grønne afgifter? Det er da, synes jeg, bedrøveligt, at vi må sige til dem, der spørger os, at vi har en statsminister, hvis ord ingen vægt har. Det er det, vi andre kalder uhæderlig adfærd, når det drejer sig om ikke at efterleve givne løfter.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 271

2) Til statsministeren af:**Thor Pedersen (V):**

»Med hvilken begrundelse er regeringen løbet fra løftet om, at bruttoskattebeløbet skulle fremgå af den enkelte skatteydere forskudsansættelse?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det er rigtigt, at det har været overvejet at anføre den enkelte skatteydere forventede arbejdsmarkedsbidrag på forskudsopgørelserne; det havde jeg også gerne set. Ved nærmere analyse har Told- og Skattestyrelsen imidlertid fundet, at denne løsning ikke var hensigtsmæssig. Told- og Skattestyrelsen har oplyst mig om, at indkomstoplysningerne ikke i alle tilfælde er registreret på en sådan måde, at man med sikkerhed på forhånd kan beregne den enkeltes arbejdsmarkedsbidrag. Derfor ville bidragene ikke i alle tilfælde kunne opgøres korrekt. Oplysningerne ville i disse tilfælde blive mere vild- end vejledende.

Told- og Skattestyrelsen har i stedet på anden måde informeret om arbejdsmarkedsbidraget. På skattekortet står følgende: »Der skal trækkes 5% i arbejdsmarkedsbidrag hos lønmodtagerne, dog ikke af pension m.v.«. På forskudsopgørelsen er der anført følgende tekst: »NB: For 1993 betales 5% arbejdsmarkedsbidrag, dog ikke af pension m.v. Se pjecen om forskudsopgørelsen«. I den pjece, som er sendt ud sammen med alle forskudsopgørelser, er det på en overskuelig måde fortalt, at der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, og der er givet et konkret eksempel på beregningen heraf.

Told- og Skattestyrelsen har således bestræbt sig på at informere på en sober måde. Hertil kommer, at der er udsendt et større antal pjecer og OBS-udsendelser om de væsentligste emner i skattereformen.

Endelig har kommunerne tilbudt alle at få foretaget en konkret beregning af skattereformens virkninger, og det er nok, fordi informationsbehovet altid er stort ved en så fornuftig og omfattende skattereform, som regeringen har gennemført.

Det er nok det bedste råd, vi i fællesskab på konstruktiv vis kan give landets skatteydere: Gå til kommunen og få beregnet den konkrete skat! Så får man det bedste svar.

Thor Pedersen (V):

Nu er jeg for så vidt ikke overrasket over statsministerens svar, for af det forrige spørgsmål fremgik det jo, at man ikke kunne tillægge statsministerens løfter nogen betydning. Men da jeg tillod mig at stille et spørgsmål til statsministeren her i spørgetiden, havde jeg ikke

regnet med at få at vide, hvad Told & Skat mente. Jeg troede, det var regeringen, der bestemte. Jeg troede, det var skatteministeren, og jeg troede, det var statsministeren på vegne af regeringen, der var de udfarende, når det drejede sig om at forklare, hvad man ville i regeringen.

Men nu siger statsministeren, at Told & Skat har ment, at man ikke skulle orientere om det, på trods af at skatteministeren så sent som den 16. september i år til Politiken udtaler, at det ikke passer, at man vil holde bruttoskatten skjult. Den vil fremgå af skattekortet med forskudsregistreringen, både hvad angår procent-satsen og *beløbet* for den enkeltes betaling. Men det mener man altså ikke i Told & Skat er et løfte, som skatteministeren skal stå ved, og så forstår jeg, at det er så det, statsministeren tillægger vægt. Men det var dog en ejendommelig begrundelse.

Må jeg spørge statsministeren: Forholder det sig ikke sådan, at man på den lønindkomst, der er forskudsansat på den forskudsansættelse, som skatteborgeren får, har reduceret med den forventede bruttoskat efter de oplysninger, som skattemyndigheden er i besiddelse af? Har man ikke på hvert enkelt personnummer registreret den forventede bruttoskat?

Fogh Rasmussen (V):

Statsministeren forklarede, at grunden til, at bruttoskatten er holdt skjult for skatteyderne, er, at den ikke på forhånd kan opgøres med sikkerhed, og derfor kan den ikke indgå i forskudsregistreringen.

Så må jeg spørge skatteministeren – undskyld, statsministeren: Hvad er det for oplysninger der mangler, som gør opgørelsen af bruttoskatten mere usikker end opgørelsen af bundskat, mellemskat og topskat og alle de andre skatter, som regeringen har ladet beregne og indgå i forskudsregistreringen? Det står uklart for mig, hvad der er mere usikkert ved opgørelsen af bruttoskatten end ved alle de andre skatter.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg må nok desværre skuffe hr. Thor Pedersen med at sige til hr. Thor Pedersen: Uanset ihærdige anstrengelser bliver jeg faktisk ikke spor ked af det eller lader mig ophidse af den helt særlige teknik, som jeg ville fraråde at

[Statsministeren]

fremture med. Den giver ikke så meget, som man tror.

Og så vil jeg gerne konkret svare på de lidt besynderlige påstande, der nu på sædvanlig vis flettes ind. Der er ikke noget, der holdes skjult. Hvis hr. Thor Pedersen havde lyttet grundigt efter, og opmærksomt og konstruktivt, så ville hr. Thor Pedersen have noteret sig, at jeg i mit første svar sagde til hr. Thor Pedersen:

På skattekortet står følgende: »Der skal trækkes 5% i arbejdsmarkedsbidrag hos lønmodtagere, dog ikke af pensioner m.v.«. Og så sagde jeg: På forskudsopgørelsen: »NB: For 1993 betales 5% arbejdsmarkedsbidrag, dog ikke af pension m.v. Se pjecen om forskudsopgørelsen«.

Der er ikke noget, der er skjult, slet ikke. Det bliver sagt højt og tydeligt på dansk. Der er teknik, og der er beregningsproblemer for Told- og Skattestyrelsens vurdering, således som jeg gjorde rede for. Det sagde skatteministeren allerede i forbindelse med præsentationen. Ved et pressemøde om forskudsopgørelserne orienterede han omhyggeligt om, hvordan den nye teknik ville udmønte sig i praksis, og hvis der er spørgsmål af den karakter, vil jeg finde det rigtigst, at de spørgsmål rettes til skatteministeren.

Fogh Rasmussen (V):

Jeg tror ikke, at nogen vil fortænke mig i at drage den konklusion, at statsministeren ikke svarede på det spørgsmål, jeg stillede. Derfor vil jeg gerne spørge, om statsministeren ville have ulejlighed med at gentage sin besvarelse med særligt henblik på at besvare det spørgsmål, jeg stillede.

Thor Pedersen (V):

Jeg må konstatere, at statsministeren heller ikke fandt tid og lejlighed til at svare på mit spørgsmål. Det var det ganske klare: Kender skattemyndigheden den enkelte skatteborgers forventede bruttoskat efter de oplysninger, som skattemyndigheden er i besiddelse af, eller gør de ikke? Er denne bruttoskat udregnet, og har det været forudsætningen for, at man bl.a. kunne anføre den forventede lønindkomst eksklusive bruttoskat på forskudsansættelsen?

Det må vi da kunne få et svar på. Jeg spørger ikke, om statsministeren har svært ved at forstå skattereformen. Jeg spørger til, om skattemyn-

digheden har de oplysninger i forvejen, som er nødvendige for, at andre umiddelbart kunne få at vide, hvad de skulle betale i bruttoskat ud fra det løfte, som skatteministeren har afgivet.

Skatteministeren (Stavad):

Foranlediget af statsministeren vil jeg gerne svare hr. Fogh Rasmussen, at de problemer, som Told- og Skattestyrelsen har påpeget og oplyst mig om danner baggrund for den måde, det er udformet på, er, at man inden for visse kategorier af indkomster har en sammenblanding af indkomster, der er arbejdsmarkedsbidragspligtige, og indkomster, der ikke er arbejdsmarkedsbidragspligtige. Ud fra det, jeg har fået oplyst af styrelsen, har det ikke været muligt til udsendelsen af forskudsopgørelserne at foretage en adskillelse dér, hvor de er rubriceret i edb-systemerne under ét. Det er bl.a. det, der har givet anledning til debat i forbindelse med folketingsmedlemmers vederlag.

Man har derfor fra styrelsens side valgt en metode, som med sikkerhed ikke skulle give misinformation. Havde man valgt den metode, som hr. Fogh Rasmussen og hr. Thor Pedersen og som jeg personlig gerne havde set kunne benyttes, ville der altså opstå eksempler, hvor nogle mennesker havde fået direkte forkerte oplysninger ud, og det er jeg helt sikker på at både hr. Fogh Rasmussen og hr. Thor Pedersen i så tilfælde ville have været meget parat til at gøre opmærksom på.

Thor Pedersen (V):

Jeg konstaterer, at statsministeren ikke ønsker at svare på de stillede spørgsmål, og at skatteministeren benyttede lejligheden til at svare ganske udenom.

Det er dog mageløst, at direktør i Told & Skat, René Mikkelsen kan udtale, at den eneste begrundelse for, at beløbene ikke er anført, er, at man ikke er blevet spurgt derom. Hvordan kan vi have en skatteminister, der udstikker løfter om, at beløb skal fremgå af forskudsansættelsen, og at den eneste grund til, at de så ikke står der, er, at styrelsen ikke er blevet bedt om at anføre beløbene?

Det er dybt uvederhæftigt, og det kan kun have ét formål: at skjule for den enkelte dansker, hvad man rent faktisk skal betale i skat i 1994.

Skatteministeren (Stavad):

Af hensyn til hr. René Mikkelsen skylder jeg at sige til hr. Thor Pedersen og til andre, at jeg har på tryk fra hr. René Mikkelsen, at han føler sig groft fejl citeret i den pågældende artikel og bestemt ikke ønsker at lægge navn til det, som den pågældende journalist har citeret ham for. Det er det, jeg har fået oplyst, og det er det, jeg har at henholde mig til.

Men jeg må sige, at når man selv har set, hvad det er for citater eller referater, der kommer ud af det, man siger om skattereformen, så synes jeg, at hr. René Mikkelsens udsagn i så henseende har meget stor troværdighed.

Thor Pedersen (V):

Det vil jeg så til gengæld give skatteministeren medhold i som en afsluttende bemærkning til skatteministeren, når nu den udspurgte statsminister ikke selv ønsker at svare. Man skal nemlig ikke tillægge det nogen vægt, hvad regeringen i øvrigt skriver og siger om skattereformen, og hvad der bliver refereret, for ifald det skulle være rigtigt, vedstår regeringen ikke det løfte, den så har givet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 272**3) Til statsministeren af:****Thor Pedersen (V):**

»Med hvilken begrundelse har regeringen ønsket at skjule det samlede skattebeløb for den enkelte skatteyder ved forskudsansættelsen?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Hr. Thor Pedersens spørgsmål rummer et helt og aldeles helt igennem forkert postulat. Regeringen har den største interesse i så præcist og fyldestgørende som muligt at informere om alle skattereformens dele – så præcist og så omhyggeligt som overhovedet muligt.

Forskudsopgørelsen for 1994 indeholder ligesom tidligere år en opgørelse af, hvor meget den enkelte skatteyder må forventes at komme til at betale i indkomst- og formueskat i det kommende år. Det er der ikke noget nyt i. Hvis hr. Thor Pedersen med sit spørgsmål hentyder til arbejdsmarkedsbidragene, så må jeg henvise til min besvarelse af det foregående spørgsmål.

Hvis man nu havde forestillet sig, at Told- og Skattestyrelsen havde valgt at påføre en konkret beregning af arbejdsmarkedsbidraget, som i visse tilfælde kunne være ufuldstændig, så er jeg næsten sikker på, at hr. Thor Pedersen havde kritiseret det med stor ihærdighed. Jeg tror, at enhver, der følger med i politiske debatter af den type, som vi her oplever, i hvert fald vil nå én konklusion, og det er, at sandheden kommer for en dag. Så enkelt er det jo. Når skattereformen kommer til at virke efter årsskiftet, så er der såmænd ikke så meget mere at diskutere.

Er der noget, regeringen ikke har nogen interesse i, så er det naturligvis at skjule noget som helst, for det kommer jo frem fra 1. januar 1994. Der vil de barske og gode realiteter vise sig, og den dato ser jeg da frem til med stor fortrøstning.

Thor Pedersen (V):

Jeg takker for svaret og statsministerens konstatering af, at sandheden kommer for dagen.

Jamen det er jeg overhovedet ikke i tvivl om. Mit spørgsmål kørte på, hvorfor man forsøgte at skjule det så længe. Hvorfor skriver man i den lille A5-folder, der går med ud, at vi tidligere har haft en marginalskat på 68 pct., og at vi kommer ned på en marginalskat på 58 pct.? Godt nok er arbejdsmarkedsbidraget et bidrag, men det opkræves som skat og er i virkeligheden defineret som skat efter måden at definere skat på, dvs. som et beløb, man opkræver procentvis af en indkomst. Så mit spørgsmål er netop: Hvorfor forsøger man at skjule det? Hvorfor beder man landets skatteydere om at besøge de lokale skatteforvaltninger og skattekontorer for at få at vide, hvad det er for et beløb – som skattekontorerne kender, men som ikke er oplyst på forskudsansættelsen?

Jeg mangler stadig svar på, hvorfor man ikke på forskudsansættelsen anfører det beløb, man har beregnet for bruttoskattens størrelse. Det er jo ikke rigtigt at sige, at det gør man ikke, fordi det er behæftet med usikkerhed; det gælder jo hele forskudsansættelsen. Brutto-skatteberegningen er langt mere sikker end den almindelige forskudsskatteberegning, som jo er afhængig af fradragssiden. Hvor bruttoskatten alene er afhængig af indkomst, er den anden, almindelige skatteberegning jo helt af-

[Thor Pedersen]

hængig af både indkomst- og fradragsbevægelser.

Så mit spørgsmål til statsministeren er: Når nu statsministeren må erkende over for Folketinget, at han alligevel ikke kan skjule sandheden, hvorfor forsøger man så at gøre det?

Fogh Rasmussen (V):

Er statsministeren ikke enig i, at skatteministerens veg udenom i det svar, han gav tidligere, da skatteministeren gav en teknisk forklaring på, at bruttoskatten ikke er opført på skattekortet?

Skatteministerens anførte, at den tekniske begrundelse for ikke at forskudsregistrere bruttoskatten er, at der er mennesker, som har andre indkomster end ordinære lønindkomster. Alle ved, at der er fundet en teknisk løsning for folketingsmedlemmer, og på samme måde kunne der selvfølgelig også være fundet en teknisk løsning for alle andre.

Det er nærliggende at antage, at der ikke er en teknisk, men en rent politisk begrundelse for, at bruttoskatten er holdt uden for skattekortet, nemlig at bruttoskatten er og bliver en opfølgning af den gamle socialdemokratiske tanke om at sænke trækprocenterne kosmetisk, kunstigt, ved at lave en bruttoskat og så først derefter foretage et skattetræk.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Når man skal opgøre, om noget her skal skjules eller ej, skal man læse i sit skattekort. Jeg er godt klar over, at jeg ikke får noget ud af det, men alligevel for god ordens skyld: Der står på dette skattekort følgende: »Der skal trækkes 5% i arbejdsmarkedsbidrag hos lønmodtageren, dog ikke af pension m.v.«.

Så er der en række tekniske årsager til, at Told- og Skattestyrelsen har disponeret, som man har disponeret. Det har skatteministerens redegjort udmærket for; det er der ikke mere at føje til.

Til hr. Thor Pedersen må jeg sige: Jeg er glad for, at hr. Thor Pedersen er lige så tryk som jeg ved, at sandheden naturligvis kan ses i møde med sindsro. Det gør da i det mindste, at vi kan håbe på at få en mere saglig debat om disse emner efter årsskiftet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 218

4) Til *ministeren for kommunikation og turisme* af:

Flemming Hansen (KF):

»Vil ministeren stoppe planerne om, at de danske posthuse skal udkonkurrere private virksomheder ved at sælge papirvarer, gaveartikler, slips, T-shirts, teaterbilletter og meget mere?«

Skriftlig begrundelse

Regeringen vil sælge en række varer i 600 posthuse i hele landet og derved påføre private virksomheder ublu konkurrence, da postvæsenets omkostninger betales af postbrugerne.

Ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior):

Hr. Flemming Hansen forudsætter i sit spørgsmål, hvor han beder mig om at stoppe noget salg, at det er meningen, at posthusene skal udkonkurrere en række detaillister, der fører forskellige varer.

Jeg kan berolige hr. Flemming Hansen med, at det så sandelig aldrig er hensigten og bliver det altså heller ikke i fremtiden, lige så lidt som det er hensigten, når DSB driver banegårdsrestauranter, at de skal udkonkurrere øvrige restauranter i den pågældende by. De skal selvfølgelig have lov at konkurrere på fair og lige basis, men hensigten er bestemt ikke at udkonkurrere.

Jeg kan oplyse, at jeg har fået breve fra fire detailhandelsorganisationer. Jeg har givet dem et grundigt svar og samtidig inviteret dem til et møde, så vi kan opklare sagen fuldt ud.

Jeg skal dernæst gøre opmærksom på, at det, der skal ske, selvfølgelig skal ske hundrede procent på postlovens grund. Jeg skal henviser til sidste sætningsdel i stk. 1 i postlovens § 3, og jeg kan om denne oplyse, at ombudsmanden, da han blev spurgt om en anden tjeneste, postvæsenet udfører, den 3. januar 1991 om denne paragraf har svaret – og jeg har tilsendt hr. Flemming Hansen materialet i forvejen – at ombudsmanden lægger til grund, at Folketinget herved har givet kommunikationsministeren bemyndigelse til inden for ret vide rammer at udvide området for postvæsenets virksomhed. Det vil altså selvfølgelig være på lovens grund.

[Ministeren for kommunikation og turisme]

Der vil også være lagt en helt normal kalkule, hvor alle omkostninger, også generalomkostninger, og en normal markedsmæssig avance vil blive lagt til grund.

Hvad tekstilområdet angår, skal jeg beklage, at pressen har givet indtryk af, at der nærmest skal være tekstilhandel; der skal sælges T-shirts, tørklæder og slips. Jeg skal oplyse for hr. Flemming Hansen, at det kun er i den udstrækning, disse dele bærer postale logoer eller noget dermed sammenligneligt, således som jeg her i dagens anledning kan fremvise for spørgeren. Det er kun den slags ting, der sælges, og det har allerede været gjort i nogen tid.

Jeg skal erindre om, at museer og andre attraktioner helt på samme måde sælger den slags artikler.

Flemming Hansen (KF):

Jeg kan med sikkerhed sige, at hvis T-shirten ser ud som den, ministeren bærer, så vil der ikke i detailhandelen være nogen konkurrencefrygt!

Men jeg vil samtidig sige, at det må være ministeren bekendt, at i detailhandelen er stort set alle omkostninger faste: husleje, lys, varme og delvis lønninger. Så er det også klart, at når posthusene får deres omkostninger dækket, kan de utrolig nemt sætte prisen, nøjagtig som de vil, og det vil være en unfair konkurrence over for den øvrige detailhandel.

Jeg vil derfor gerne – jeg skal jo spørge – sige til ministeren: Er der noget, ministeren kan forestille sig at posthusene ikke kan sælge? For det har jeg svært ved. Hvis man går aktivt ind og vil ødelægge detailhandelen, er mulighederne fremragende. Tillykke, minister!

Ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior):

Det er aldeles ikke klart, som hr. Flemming Hansen påstår, at der skal konkurreres på pris. Det er aldeles ikke klart. Jeg sagde udtrykkelig i mit første svar, at alle omkostninger, herunder generalomkostninger – og det er jo netop husleje, lys, rengøring, varme og alle den slags ting – skal pålægges de enkelte varer, og at prisniveauet bliver som et markedsprisniveau og ikke et konkurrenceniveau. Og derfor bliver der ikke tale om noget unfair.

Jeg vil dog lige sige, at der jo findes kønnere mannequiner end jeg, så det kan godt være, at

denne T-shirt bliver ganske efterspurgt, hvis den f.eks. kom på hr. Flemming Hansens skikelse.

Må jeg så sige om, hvorvidt jeg kan tænke mig ting, der ikke skal sælges: Masser af ting. F.eks. har jeg allerede nævnt tekstilvarer; det skal der ikke sælges. Skotøj, som nok kan interessere hr. Flemming Hansen, skal selvfølgelig heller ikke sælges. Madvarer skal heller ikke sælges. Altså af en million artikler vil formentlig de 999.800 ikke kunne sælges på et posthus, eftersom det skal være på lovens grund.

Må jeg så gøre opmærksom på, at min forgænger, hr. Flemming Hansens partifælle, daværende kommunikationsminister Torben Rechendorff, den 6. juli 1992 gav Folketingets Trafikudvalg en redegørelse – også den har jeg tilsendt hr. Flemming Hansen – hvor han med henvisning til en rapport nøjagtigt nævner en lang række af de artikler – faktisk dem alle sammen – som posthusene – visse posthuse, ikke alle – vil komme til at føre i fremtiden, hvis det bliver en succes.

Må jeg så fortælle – og så har vi vist ikke tid til mere i denne omgang – at Trafikudvalget efter denne redegørelse fra den daværende kommunikationsminister den 27. oktober 1992 skrev et brev til kommunikationsministeren, hvor man takkede for ministerens rapport. Det er meget sjældent, at et udvalg skriver et brev til en minister; jeg har været minister i ca. 5 år, og jeg har aldrig oplevet det. Men her sker der altså det meget usædvanlige, men også meget markante, at udvalget med formandens underskrift giver udtryk for, at udvalget er af den opfattelse, at redegørelsen lever op til intentionerne i udvalgets førnævnte beretning, og at udvalget derfor ingen indvendinger har imod, at kommunikationsministeren igangsætter arbejdet efter retningslinjerne af 6. juli 1992.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Taletiden er slut.

Ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior):

Undskyld, hr. formand!

Flemming Hansen (KF):

Jeg undrer mig over, at prisen ikke skulle være en afgørende faktor, når købsprisen fast-

[Flemming Hansen]

sættes efter EF-licitation. Så vil jeg tro, at det ikke er svært at konkurrere med en lille kiosk på Gl. Kongevej. For den udbyder ikke sine ting i EF. Jeg er overbevist om, at når man køber ind til 600 postbutikker, kan man sælge ganske betragteligt billigere. Jeg er til gengæld også enig med ministeren i, at på varekunds-kabsiden vil der næppe være tale om behov-konkurrence; men på prissiden er jeg slet ikke i tvivl om at der vil være det. Og jeg beklager uendelig meget, at man går i gang med denne sag; det er synd, at man forsøger at ødelægge detailhandelen på den måde.

Ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior):

Jeg er ked af, at hr. Flemming Hansen er ked af det, og jeg håber, at jeg kan trøste ham, for det står til troende, når jeg netop har udtalt, at disse artikler skal føres i overensstemmelse med loven og med samtlige juridiske fortolkninger, herunder ombudsmandens – i lighed med, hvad der sker i mange andre lande. Og når jeg forsikrer hr. Flemming Hansen – jeg tror, at han kender mig som en ordholdende mand – at der ikke skal konkurreres på pris, står det altså til troende. Når det er udbudt i licitation, så er det, fordi reglerne er sådan, at når der skal indkøbes for over 1.050.000 kr., skal der altså være licitation. Men det er ikke hensigten – det er et løfte, jeg hermed afgiver – at nogen skal udkonkurreres.

Må jeg nævne, at i Sverige sælger man mange, mange flere artikler. Jeg har taget en kollektion med, som jeg kan vise hr. Flemming Hansen om lidt, bl.a. kataloget over alt, hvad der sælges. I svenske posthuse kan man tage fotokopier; der er en fotograferingsautomat; man udfører bankforretninger; man kan optage huslån; der er en bankrådgiver; man kan veksle valuta; man kan løse rejsechecks. Og der er en borgerlig regering i Sverige, og da jeg spurgte min svenske kollega, om han agter at lave om på postsystemet, sagde han til mig: Er du rigtig klog, jeg er meget stolt af det sortiment, og det er forbrugervenligt, også for at kunne opretholde det tætmaskede posthusnet, som samfundet, erhvervslivet og private mennesker og familier er interesserede i. Detailhandelen er en meget stor kunde hos postvæsenet, og postvæsenet har ikke og vil aldrig få lov til – i hvert fald så længe jeg sidder på den-

ne taburet, men de ønsker det altså heller ikke selv – at drive urimelig konkurrence. Vi holder os strengt til loven og den godkendelse, som Trafikudvalget – hvor hr. Flemming Hansens partikollegaer jo også havde sæde, også i fjor – har givet, og hvori det har givet udtryk for, at det ingen indvendinger har imod de intentioner, som min forgænger havde, og som jeg nu følger op.

Flemming Hansen (KF):

Det er ikke så mærkeligt, at postvæsenet som sådant har det meget svært: Dels tager faxen jo brevsiden, dels tager mange private virksomheder, f.eks. PakkeTrans og A Post, postpakkesiden. Så er det klart, at ministeren gerne vil opretholde sit system; det vil enhver minister vel næsten pr. definition. Men var det ikke bedre, om man fulgte den model, som den tidligere konservative minister fulgte: at man sagde, at de små, urentable posthuse nedlægges vi og lægger dem ind som en del af supermarkederne rundt omkring i de tyndtbefolkede områder. Det har en meget, meget bedre synergieffekt. Det må jeg ikke postulere, men jeg må spørge ministeren, om han er enig.

J.K. Hansen (S):

Jeg har somme tider lidt svært ved at forstå den debat, der foregår imod regeringen fra højre side af salen, og jeg har også svært ved at forstå, hvad den brødnidsdebat, der foregår i øjeblikket, egentlig drejer sig om, for i hele dette oplæg ligger der jo bl.a., at en række funktioner i de tyndtbefolkede områder nu er lagt ud til den stedlige købmand eller brugsforening, og så kunne man måske i samme åndedrag påstå, at det var illoyalt, at det var konkurrence over for købmanden eller brugsforeningen i nabobyen. Men jeg vil gerne spørge ministeren, om der foreligger noget sådant, og endelig vil jeg spørge ministeren, om det provenu, som postvæsenet eventuelt tager ind på grund af, at det sælger nogle ting, som det nødvendigvis skal sælge, og nogle andre ting, som bærer postale mærker, absolut skal være et overlevelseshavenu for postvæsenet.

Ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior):

Til det sidste kan jeg svare nej. Jeg kan hermed oplyse både hr. J.K. Hansen og hr. Flem-

[Ministeren for kommunikation og turisme]

ming Hansen om, at postvæsenet har de bedste relationer til de flere hundrede butikker rundt omkring i landet, som foretager postale forretninger, som de naturligvis får betaling for, og som de udfører glimrende. Også dette er jo et klart tegn på, at vi selvfølgelig har det godt og skal have det godt med detailhandelen både i by og på land.

Jeg skal lige anholde, at hr. Flemming Hansen fik udnævnt posthussystemet til at være mit system. Det er det ikke; det er samfundets system, hvis tjener jeg er. Og det er af hensyn såvel til erhvervslivet som til private borgere vigtigt, at vi har dette tætmaskede posthusnet, som yder en udstrakt service.

Må jeg så lige minde om brancheglidningen. Den findes jo også i den private sektor. Hvorfor skulle den offentlige sektor ikke have lov til at deltage i den? Er det liberalt? Skal købmanden have ret til at føre tekstilvarer, mens posthuset ikke må sælge postkort? Hvad er det for en handelsfilosofi? Hvad er det for en liberalisme?

Berlingske Tidende bragte om den sag for nylig en leder med overskriften »Frimærker hos bageren«. Jeg fik mig en lille latter til morgenkrydderen den dag, for hvad er det, man bl.a. kan købe hos bageren? Det er minsandten aviser, herunder Berlingske Tidende! Det kunne man da ikke for 10 eller 20 år siden. Det kan man da kalde brancheglidning. Jeg tror næsten, sundhedsmyndighederne ville have forbudt det for 20 år siden, men nu kan man altså købe sin morgenavis hos bageren. Hvorfor søren skulle man så ikke kunne købe postkort på posthuset? Det kan jeg altså ikke fatte.

Men igen er mit hovedbudskab til hr. Flemming Hansen: Vær beroliget! Der kommer ikke til at foregå noget, der ikke er på lovens grund, og der kommer ikke til at foregå ublu eller unfair konkurrence. Det er et løfte.

Flemming Hansen (KF):

Jeg er naturligvis bekendt med, at der foregår brancheglidning, men det er jo helt klart, at når den foregår på privatvirksomhedsområder, er det en del af en fair konkurrence i et liberalt og kapitalistisk samfund, men ministeren glemmer jo her den meget væsentlige ting, at den selvstændige detailhandel pludselig skal konkurrere med en minister, der bare kan udskrive nogle større skatter, hvis der er under-

skud. Det er ikke rimelig konkurrence – eller er det?

Ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior):

Regeringen kan ikke udskrive skatter; det kan faktisk kun Folketinget. Alene det gør jo hr. Flemming Hansens sidste bemærkning helt urimelig.

Hvor mange gange skal jeg sige det, før det siver ind ad begge ører? Jeg har sagt, at der vil være tale om ganske normal kalkule, også avancemæssigt set, og at det ikke er lavprisvarehuse eller discount, der skal drives, men at det er en service over for postvæsenets kunder. Jeg ved ikke, om hr. Flemming Hansen selv sad i Trafikudvalget i fjor – det har jeg glemt at se efter – men hans partifæller sad der, og ministeren var fra hr. Flemming Hansens parti, og han har godkendt disse ting og sat dem i værk.

Hvad er det så for et angreb og en forskrækkelse? Fordi hr. Flemming Hansen repræsenterer nogle detailhandlere og selv er detailhandler, skal han ikke sprede skræk og rædsel. Som sagt har jeg inviteret samtlige detailhandlerorganisationer til et møde, og jeg er sikker på, at vi finder frem til en fin forståelse, for der er ikke tale om nogen unfairhed eller nogen dumping eller noget af det andet, som hr. Flemming Hansen helt unødigt og imod sine egne partifæller og sin egen tidligere minister sætter skræk i folk med.

Der findes ikke hensigter i den retning, og nu håber jeg virkelig, at hr. Flemming Hansen vil tro mig, og at han vil besøge mig herovre, ellers kan jeg komme over til ham og vise ham, hvad man kan i andre lande med borgerligt-liberale regeringer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 265

5) Til trafikministeren af:

Gade (SF):

»Vil ministeren oplyse, om bestyrelsen for Øresundskonsortiet har vedtaget og dermed godkendt det budget, som Sund & Bælt Holding A/S den 16. november 1993 fremsendte til Trafikministeriet, samt hvordan de danske repræsentanter, hvis der har været en afstemning, har stemt?«

[Gade]

Skriftlig begrundelse

Af det anlægsbudget, som ministeren fremsendte til Folketinget den 18. november 1993, fremgår det ikke, om bestyrelsen for Øresundskonsortiet, ligesom det har været tilfældet med A/S Øresundsforbindelsen, har vedtaget det fremsendte anlægsbudget. Derimod fremgår det, at Sund & Bælt Holding A/S ikke har foretaget en realitetsbehandling af de to budgetter.

Gade (SF):

Jeg synes, at vi har brug for at få lidt mere afklaring omkring de budgetter, som er offentliggjort vedrørende Øresund, specielt fordi budgettet fra Sund & Bælt nærmest har været lanceret, som om det nu var klart, at det var det endelige budget, og derfor vil jeg i dag gerne have at vide, om bestyrelsen for Øresundskonsortiet har vedtaget og dermed godkendt det budget, som er blevet fremsendt af Sund & Bælt.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

På det kan jeg svare helt konkret, at det *har* Øresundskonsortiets bestyrelse. Det fremgår af det materiale, der er fremsendt til Trafikudvalget og Miljøudvalget, side 1. Der står, at Øresundskonsortiets bestyrelse på sit møde den 8. november 1993 har besluttet at fremsætte et anlægsbudget på 11.260 mio. dkr. Og det slutter med, at basisbudgettet efter beregningen i anlægsbudgettets forudsætninger udgør 12.180 mio. dkr., hvilket også fremgår af det brev, der er oversendt.

Med hensyn til den sidste del af spørgsmålet, om, hvordan de danske medlemmer har forholdt sig, må jeg sige, at jeg betragter bestyrelsesmøderne som fortrolige eller, som der står her på mit talepapir, konfidentielle, og at det ikke giver anledning til – hverken på baggrund af spørgsmål eller på baggrund af det regnskab, jeg har fået – at stille spørgsmål om de enkelte bestyrelsesmedlemmers stilling i denne sag.

Gade (SF):

Jeg forstår altså, at det er vedtaget i Øresundskonsortiet.

Derefter opstår så det spørgsmål, om Øresundskonsortiet har taget stilling til fordelin-

gen med hensyn til airside-tunnelen. Det er jo en tunnel, hvor de udgifter, man nu lægger op til, skal fordeles på en sådan måde, at det er svenskerne, der skal betale for tunnelen ude ved lufthavnen.

Og dér vil jeg gerne have at vide: Er det så afklaret i Øresundskonsortiet, som jo har både dansk og svensk deltagelse?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Dertil må jeg svare, at det ikke er afklaret. Det vil også fremgå af en skriftlig besvarelse, som hr. Gade har bedt om, og som er på vej til hr. Gade.

Det er sådan, at der i Øresundskonsortiet er en konflikt med hensyn til de danske landanlæg, en strid om betalingen i forhold til anlægsloven og de aftaler, der er indgået med Sverige om, hvor grænsen går, om den går på den kunstige ø eller følger den oprindelige kystlinje.

Gade (SF):

Jeg er forvirret, for på den ene side får jeg at vide, at budgettet er godkendt i Øresundskonsortiet. Og det vil altså betyde – sådan som jeg må gå ud fra at svaret er formuleret – at de danske repræsentanter har stemt for det budget, der er vedtaget i Øresundskonsortiet.

På den anden side får jeg at vide, at det er uafklaret, hvordan finansieringen af tunnelen og jernbanestationen ved lufthavnen skal fordeles mellem kyst til kyst-forbindelsen og landanlæggene. Men kyst til kyst-forbindelsen er jo en del af det budget, som konsortiet skal tage stilling til.

Derfor vil jeg spørge endnu en gang, om ministeren kan hjælpe mig ud af forvirringen vedrørende pengene til finansiering af stationen ved lufthavnen.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Ja – altså efter min opfattelse! Men jeg vil i øvrigt påpege, at nu går spørgsmålet lidt ud over det, der oprindeligt er spurgt om.

Jeg vil gerne påpege vedrørende airside-tunnelen, at den ikke omfatter selve stationen. Stationen er et anlæg, som hører under de danske landanlæg, men dettes, skal vi sige fysiske bygninger, overdækningen osv., er en opgave, der skal løses i forbindelse med det særlige anlæg, der skal opføres i tilknytning til en ny ankomsthale derude.

[Trafikministeren]

Der er altså flere elementer i det, hr. Gade spørger om. Det, der er det centrale i hr. Gades spørgsmål, er, hvorvidt A/S Øresund, altså landanlæggene, eller konsortiet er klar over, at der skal være en finansiering af airside-tunnelen.

Det er man klar over; det vil jeg gerne understrege. Det fremgår i øvrigt også af det spørgsmål, hr. Gade har stillet til økonomiministeren på dette område.

For ikke at komme økonomiministeren i forkøbet vil jeg kun røbe så meget, at det er klart, at de ca. 500 mio. kr., der vedrører airside-tunnelen – det er altså fra en kystlinje, som ikke er nærmere fastlagt, og frem til stationen, men ikke til og med stationen – selvfølgelig vil fordyre projektet.

Det fremgår også af det papir, der er oversendt til Miljøudvalget og Trafikudvalget i mit brev, og som er ledsaget af holdingselskabets opstilling og sammenligning af disse budgetter, at den selvfølgelig indgår. Og dér må jeg så sige, at det jo er ganske klart, at den indgår, for der skal jo være en jernbaneforbindelse fra kyst til kyst og frem til stationen i Kastrup.

Spørgsmålet er vel så, hvilket af de to budgetter den skal påvirke. Derfor er den nævnt specielt, hvilket også tydeligt fremgår af det oversendte brev.

Gade (SF):

Jeg skal fremover tale om airside-tunnelen for klarheds skyld.

Nu forstår jeg så, at konsortiet har vedtaget et budget. I konsortiet sidder danske repræsentanter og svenske repræsentanter. Det vil sige, at de svenske repræsentanter fra nu af kan sige, at de har vedtaget et budget, og at airside-tunnelen er dette budget fuldstændig uvedkommende.

Er det en korrekt sagsfremstilling, at sådan kan de svenske myndigheder gøre? Jeg ved ikke, om de vil gøre det, men sådan kan de svenske myndigheder fastholde, at dette budget er vedtaget.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Det må jeg afvise. Og jeg vil gøre det under henvisning til, at spørgsmålet blev drøftet mellem min svenske kollega og mig og sammen med repræsentanter for Øresundskonsortiet. Og man er helt opmærksom på dette problem, og man er også optaget af at løse det.

Derfor er der ingen tvivl om, at begge parter i denne sag både kender og accepterer prisen, men spørgsmålet er, hvilket budget den skal belaste.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Gade har ordet for et sidste spørgsmål i denne omgang.

Gade (SF):

Det er ikke sikkert, at vi når til fuld afklaring af dette her, men ministeren svarede klart, at budgettet er godkendt i konsortiet. Derefter siger ministeren: Men det kan godt være, at det ikke holder. Er det den måde, jeg skal fortolke svaret på? At budgettet er godkendt af konsortiet, men at det kan være, at det er et andet budget, der til sin tid bliver gældende? Var det en rigtig fremstilling?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Ja, med den tilføjelse, at der ikke er nogen, der er i tvivl om, at airside-tunnelen skal anlægges, og at den enten påvirker de danske landanlæg eller kyst til kyst-forbindelsen, og at der ikke er uenighed om prisen, om, hvad det kommer til at koste, men alene om grænse-dragningen, hvor kystlinjen er, om det er den oprindelige kystlinje eller det er den nye kystlinje.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 266**6) Til trafikministeren af:****Gade (SF):**

»Er ministeren eller ministerens repræsentanter i Øresundskonsortiet og Sund & Bælt Holding A/S bekendt med, at der arbejdes med et internt budget for den faste forbindelse over Øresund på tilsammen ca. 25 mia. kr.?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge nye oplysninger, som dagbladet Børsen bringer tirsdag den 23. november 1993, arbejder Øresundskonsortiet internt med et budget for den samlede forbindelse over Øresund på tilsammen 25 mia. kr. Da trafikministeren på vegne af den danske stat er eneaktionær i de statslige aktieselskaber, er det ministerens

[Gade]

ansvar at være orienteret om de budgetter, som konsortiet A/S Øresundsforbindelsen og Sund & Bælt Holding A/S arbejder med, samt videregive disse oplysninger til Folketinget. Dette gælder specielt oplysninger som de ovennævnte, der – jf. anlægsloven – hvis de kan bekræftes, vil betyde, at forbindelsen under ingen omstændigheder kan brugerfinansieres, hvorfor staten og skatteborgerne vil få påført betydelige ekstraudgifter ved gennemførelse af projektet.

Gade (SF):

Det, jeg gerne vil have afklaret her, er nogle oplysninger, der har været i dagbladet Børsen om, at Øresundskonsortiet – og det er altså *konsortiet*, jeg taler om her – internt skulle arbejde med et budget for de samlede forbindelser på tilsammen 25 mia. kr. Det er jo dramatiske tal, og jeg ved ikke, om de er rigtige, men jeg synes, det kunne være vigtigt at få at vide, om ministeren eller ministerens repræsentanter i Øresundskonsortiet på noget tidspunkt har været bekendt med, at der arbejdes med sådan et internt budget.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Det kan jeg afklare, idet A/S Øresundsforbindelsen og Øresundskonsortiet over for mig har oplyst, at påstanden om, at der arbejdes med et anlægsbudget på 25 mia. kr., er uden hold i virkeligheden. Man henviser til det budget, der er oversendt, og som jeg har videregendt til Trafikudvalget og Miljø- og Planlægningsudvalget.

Gade (SF):

Det er jo et klart svar, at det er en ren avisand, dagbladet Børsen har haft fat i. Det er altså ministerens tilkendegivelse i dag, og jeg synes, det er rart at vide, at det er på det grundlag, vi diskuterer. Må jeg godt lige gøre trafikministeren opmærksom på, at når han henviser til det anlægsbudget, der er fremsendt af Sund & Bælt, så er det jo kun fremsendt. Det er jo ikke vedtaget af Sund & Bælt, hvilket også fremgår af ministerens egen fremsendelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 273

7) Til trafikministeren af:

Gade (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at lokaltrafikken mellem Danmark og Sverige er faldende, og er ministeren enig i miljøministerens udtalelser til Politiken den 25. november 1993 om, at vejforbindelsens hovedperspektiv bliver lokaltrafikken mellem Skåne og Sjælland?«

Gade (SF):

Jeg blev faktisk lidt forundret, da jeg læste Politiken fra den 25. november og så, at miljøministeren siger, at hovedperspektivet for Øresundsbroen nu ikke længere er transport over lange distancer, godstransport osv., men lokaltrafikken, altså den øgede lokaltrafik mellem Skåne og Sjælland. Så har jeg prøvet at studere, om lokaltrafikken mellem Skåne og Sjælland er stigende eller faldende, og dér er jeg i hvert fald af det, jeg kan læse mig til, nået frem til, at den er faldende. Jeg synes, det kunne være interessant at få klarhed over, hvordan situationen er på dette punkt. Jeg vil også gøre trafikministeren opmærksom på, at han har lovet en ny prognose for trafikudviklingen.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Der har i det seneste års tid kunnet konstateres en nedgang i trafikken over Øresund, hvilket ikke entydigt kan henføres til den lokale eller den regionale trafik. Dette skal ses i forhold til, at væksten i personbiltrafikken over Øresund igennem de sidste 25 år generelt har været på 3 pct. pr. år. Den aktuelle nedgang i trafikken over Øresund, som der altså har været tale om – deri er jeg enig med spørgeren – har sammenhæng med afmatningen i økonomien i Sverige og den gennemførte devaluering. Men det påregnede fald er standset. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at vi f.eks. med hensyn til færgetrafikken fra Sverige til Bornholm har kunnet registrere den samme afmatning, men også den samme stabilisering.

På baggrund af den forventede økonomiske vækst i både Sverige og Danmark må der også i de kommende år forventes en stigning i trafikken over Øresund. I en vurdering af den fremtidige trafik over Øresund er det derfor ikke rimeligt alene at lægge vægt på de sidste års udvikling på området. Formålet med etableringen af Øresundsforbindelsen er som anført i regeringsaftalens præambel at skabe forbedrede trafikforbindelser mellem de to lande og

[Trafikministeren]

derved tilvejebringe forudsætningerne for et forstærket og udbygget kulturelt og økonomisk samarbejde samt for udvikling af et fælles arbejds- og boligmarked i Øresundsregionen til gavn for begge stater. En tættere integration af Øresundsregionen vil derfor styrke både den lokale og den regionale trafik på tværs af sundet. Dette fremgår også af præambelen i aftalen.

Gade (SF):

Tak for bekræftelsen af de tal, som vi jo godt kender: at der faktisk er tale om en nedgang i lokaltrafikken mellem Sverige og Danmark. Man kan jo diskutere, hvilke grunde der er til det. Det kan da godt være, at en af grundene er den, ministeren nævner. Jeg vil spørge, om ministeren ikke forventer, at det element – mindre trafik mellem Sverige og Danmark – også vil blive forstærket af, at Sverige i højere grad tilpasser sin lovgivning til, hvad der i øvrigt gælder i Europa, og at der derfor ikke bliver så stort et incitament til at pendle mellem Sverige og Danmark.

Den andet del af svaret synes jeg var noget snak. Jeg forstod det vel godt, men det besvarede i hvert fald ikke det spørgsmål, om ministeren er enig med miljøministeren – som jo ikke er en ligegyldig person i denne diskussion; han står jo i høj grad fadder til dette projekt. Han siger nu, at Socialdemokratiet er blevet forfærdelig misforstået i Øresundsdiskussionen, for hovedperspektivet er lokaltrafikken. Trafikministeren kan da ikke være enig i, at det er hovedperspektivet. Men hvad er det så?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Selv om spørgeren, hr. Gade, måske ikke forstod særlig meget af det, vil jeg gerne sige, at når miljøministeren har udtalt sig sådan, som han har gjort, og sådan, som spørgeren refererer, har jeg peget på, at netop det lokale og regionale samkvem over Øresund er fremhævet i præambelen, og dermed er det også, skal vi sige forudsat, at der vil komme en sådan udvikling, således som miljøministeren har tilkendegivet.

Jeg vil gerne understrege, at jeg finder Øresundsforbindelsen mest interessant i forbindelse med det store anlægsbudget, der er for jernbaneforbindelsen. Og det, spørgeren spørger om her, er jo heller ikke knyttet alene til biler,

men er også et spørgsmål om den kollektive trafik, jernbanetrafikken, og dér tror jeg at der vil komme en vældig forbedring, idet aftalen jo er kendetegnet ved, at den netop – jeg vil godt bruge udtrykket subsidierer den kollektive trafik, som jo altså også transporterer mennesker i lokalområdet mellem Skåne og hovedstadsområdet.

Gade (SF):

Biltallet falder, og det mest interessante er den kollektive trafik, kan jeg forstå er meldingen nu. Så er det, jeg vil spørge – inden man skal lægge et samlet budget her midt i december, altså gøre det hele færdigt og finde et budget, der passer til projektet – hvilke konsekvenser får det for det trafiktal, man arbejder med?

Det er jo os alle sammen bekendt, at den tidligere regering justerede trafikallet op fra 7.000 til 10.000 i løbet af de sidste dage, inden loven blev vedtaget. På baggrund af de oplysninger, som er givet her i dag om faldende trafiktal på bilsiden og om, at det er den kollektive trafik, der er det vigtige, vil jeg så spørge ministeren, om regeringen så vil justere trafikallet ned nu, for det må da være det eneste logiske, når der kommer færre biler over, at trafikallet derfor skal justeres ned.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Her må jeg gøre hr. Gade opmærksom på, at de budgetter, som vi har fået fra A/S Øresund og fra konsortiet, har haft deres udgangspunkt i anlægslovens budgetter. Med hensyn til, om de skal justeres op eller ned, forholder det sig sådan, som hr. Gade erindrede mig om: at vi har bedt Øresundskonsortiet om at foretage en vurdering på egne præmisser, netop med hensyn til, om budgettet kan hænge sammen. Derfor kan jeg sige, at regeringen på nuværende tidspunkt hverken har nogen indstilling om at justere op eller ned; men vi har den forventning, at der kommer oplysninger, hvori konsortiet forholder sig til disse muligheder. Og her tror jeg, at jeg bliver nødt til at advare hr. Gade imod den antagelse, at de seneste to års afmatning i biltrafikken er en udvikling, der vil fortsætte i de kommende år. Det tror jeg faktisk ikke på; jeg tror faktisk, at jeg har ret, når jeg i min besvarelse har henvist til, at det er konjunkturudsving og specielle forhold i Sverige, der har gjort, at navnlig turisttrafikken har svigtet.

Gade (SF):

Modsat kommer så det argument, at jo mere lovgivningen i Sverige og Danmark kommer til at ligne hinanden, jo mindre incitament bliver der til pendling. Men det, jeg nu hører, er, at Øresundskonsortiet på egne præmisser skal vurdere, hvordan trafikudviklingen vil være. Men det vil da være overraskende for trafikministeren, hvis trafiktallet nu justeres op, når trafikministeren selv siger, at tallet falder – må jeg gå ud fra. Jeg vil da også mene, at trafikministeren og Trafikministeriets embedsmænd må være så loyale over for tallene, at de mener, at man seriøst må overveje at justere tallene ned. Hvis det nu var Trafikministeriet, jeg bad om en prognose, ville svaret vel have været, at man var nødt til at kigge på virkeligheden og ikke på, hvad der står i en anlægslov, som man justerede op de sidste uger inden vedtagelsen.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Hvis jeg har overraskelser til gode, vil jeg lade dem afvente konsortiets overvejelser på dette område og ikke nøjes med hr. Gades forventninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 274**8) Til økonomiministeren af:****Gade (SF):**

»Kan ministeren bekræfte, at det ikke er muligt at tilbagebetale Øresundsbroens landanlæg over 30 år, hvis man tager udgangspunkt i de anlægsbudgetter, der blev fremsendt til Folketingets Trafikudvalg den 18. november 1993, og i anlægslovens indtægtsgrundlag og forudsætninger, samt hvis det forudsættes, at den såkaldte airside-tunnel budgetmæssigt betragtes som en del af landanlæg-gene?«

Skriftlig begrundelse

Det er ikke muligt for SF at opstille en økonomiberegning, hvor Øresundsforbindelsens danske landanlæg tilbagebetales over 30 år, hvis der tages udgangspunkt i forudsætningerne og bemærkningerne til anlægsloven, og hvis de samlede landanlæg i 1990-priser er 5.500 mio. kr. (5.080 mio. kr., jf. Øresundsforbindel-

sens vedtagne budget, og ca. 500 mio. kr. for den såkaldte airside-tunnel).

Gade (SF):

Som det er bekendt, har der været en diskussion om, hvorvidt man kan tilbagebetale Øresundsbroens landanlæg over 30 år, og der var opereret med 4 pct.s realrente.

Det er ikke den diskussion, jeg vil tage op i dag, men jeg vil gerne have økonomiministeren til at bekræfte, at det ikke er muligt at tilbagebetale Øresundsbroens landanlæg over 30 år, hvis man tager udgangspunkt i de budgetter, der er fremsendt til Folketingets Trafikudvalg, for disse budgetter indeholder foruden landanlæg også airside-tunnelen.

Mit spørgsmål er altså, om airside-tunnelen er med i det beløb, der skal tilbagebetales.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Trafikministeriet har oplyst følgende:

De danske landanlæg vil med en realrente på 4 pct. kunne tilbagebetales på omkring 30 år, således som det fremgår af notatet fra A/S Øresundsforbindelsen om anlægsbudgettet for de danske landanlæg og af brevet af 16. november 1993 fra Sund & Bælt Holding A/S.

Ved et bygherreprojekt som anført i dette brev på 17,1 mia. kr. bestående af 4,4 mia. kr. til danske landanlæg, 12,2 mia. kr. til kyst til kyst-anlægget og 0,5 mia. kr. til airside-tunnelen vil tilbagebetalingstiden samlet være ca. 28 år.

Såfremt anlægsudgiften for de danske landanlæg som anført i begrundelsen for spørgsmålet måtte andrage 5,5 mia. kr., vil tilbagebetalingen kunne ske på lidt over 30 år.

Gade (SF):

Selv om det måske var formuleret lidt kringlet, kan jeg altså forstå, det er rigtigt, at hvis landanlæggenes udgifter er 5,5 mia. kr., kan tilbagebetalingen ikke holdes under 30 år.

Jeg takker for den oplysning, for den er ny i den offentlige debat.

Så kommer det næste: Er det rigtigt at operere med, at landanlæggenes koster 4,4 mia. kr., eller koster de 5,5 mia. kr.? Jeg vil gerne bede økonomiministeren bekræfte, at A/S Øresundsforbindelsens vedtagne budget opererer med 0,5 mia. kr. i reserver på landanlæggenes – de skal altså lægges til de 4,4 mia. kr. – og at

[Gade]

airside-tunnelen er budgetteret til 0,5 mia. kr., og – nu vi er ved hovedregning – jeg vil også bede økonomiministeren bekræfte, at hvis airside-tunnelen skal betales af landanlæggene, bliver 4,4 mia. kr. + 0,5 mia. kr. + 0,5 mia. kr. til ca. 5,5 mia. kr.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg kan bekræfte over for hr. Gade, at 0,5 mia. plus 0,5 mia. er 1 mia.

Gade (SF):

Vi når langt i dag! Men så kommer det politiske, nemlig at derved er vi altså også nået op på de dér 5,4-5,5 mia. kr.

Kan jeg få et klart politisk svar på, at dersom airside-tunnelen skal betales af landanlæggene, skal den milliard kroner lægges til 4,4 mia. kr.?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det kan jeg ikke bekræfte, for hvis airside-tunnelen skal betales eller kobles på landanlægget og bliver defineret som en del af landanlægget, bliver udgifterne til landanlægget, sådan som det er oplyst for mig, 4,4 + 0,5 mia. kr., og det er 4,9 mia. kr.

Gade (SF):

Det er dårligt oplyst over for økonomiministeren, for i A/S Øresundsforbindelsens egne tal, som er offentliggjort samtidig med Sund & Bælt Holding A/S' tal, figurerer en reserve på landanlæggene på, jeg tror, det er 545 mio. kr. Der står altså en reserve i A/S Øresundsforbindelsens eget vedtagne budget på 0,5 mia. kr. på landanlæggene, som skal lægges til de 4,4 mia. kr., og så er vi på 5,4-5,5 og i en situation, hvor det ikke kan tilbagebetales på 30 år.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg må henvise den slags detaljspørgsmål til den minister, som har med denne ressort at gøre. Det budget, der er forelagt, er det, som jeg har refereret til og gjort gældende i svaret. Derfor henviser jeg hr. Gades mere detaljerede spørgsmål til trafikministeren.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Gade for sidste omgang.

Gade (SF):

Jeg ved ikke rigtig, hvordan forretningsordren er her ...

Første næstformand (Ivar Hansen):

Det ved jeg!

Gade (SF):

... om man kan gå videre til en anden minister, men det kan man vel næppe i dag. Jeg kan forstå, at økonomiministeren med de oplysninger, økonomiministeren har fået, ikke kan gå videre i besvarelsen, og så må vi forfølge sagen yderligere i forhold til trafikministeren.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så bliver det trafikministerens tur.

Gade (SF):

Nå, han kan godt.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg vil bare gøre hr. Gade opmærksom på, at de reserver, som hr. Gade henviser til, er en konsekvens af det, man kalder konfidensniveauet, det vil sige sikkerheden eller sandsynligheden for, at det bliver dyrere eller billigere. Den er ændret fra 30:70 til 50:50, og reserverne er udtryk for, at der er den større sikkerhed i anlægget, og det har regeringen taget til efterretning.

Så må jeg sige, at det drejer sig om en airside-tunnel til 0,5 mia. kr., som til sin tid påføres enten kyst til kyst- eller landanlæggene – det er i overensstemmelse med, hvad jeg svarede hr. Gade før – og beløbet er hverken større eller mindre. Det er et beløb, man accepterer i begge selskaber, og derfor skal det ikke gøres større, end det er i forvejen; til sin tid er det alene et spørgsmål om, hvor det bliver posteret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 269

9) Til *miljøministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Vil ministeren bekræfte, at brevet vedrørende placeringen af Det Europæiske Miljøagentur fra EU's miljøkommissær, grækeren Yannis Paleokrassos, ikke er fremsendt på Europa-Kommissionens vegne?«

[Karen Højte Jensen]

Skriftlig begrundelse

Af Morgenavisen Jyllands-Posten fredag den 26. november 1993 fremgår det, at Europa-Kommissionen aldeles ikke har taget stilling eller besluttet noget i denne sag. »Han bad om min personlige mening, og den gav jeg«, siger miljøkommissærens talsmand til Morgenavisen Jyllands-Posten.

Det pågældende brev har ifølge miljøminister Svend Auken haft afgørende betydning for regeringens beslutning om at placere Det Europæiske Miljøagentur i København.

Karen Højte Jensen (KF):

Efter at jeg havde et spørgsmål her i folketingsalen sidste onsdag til miljøministeren, kom der jo en meget hurtig beslutning et par timer efter. Det viser sig nu, at det beslutningsgrundlag, som miljøministeren i sin pressemeddelelse henviste til, bliver tyndere og tyndere. Bl.a. henviste miljøministeren efter beslutningen til, at EU-Kommissionen havde indstillet til regeringen, at agenturet skulle placeres centralt i København.

Kommissæren har efterfølgende sagt, at det brev, han havde sendt til regeringen, alene var en privat udtalelse, og at det var en udtalelse, som man havde bedt ham personligt om at komme med.

Senere har vi så fået afsløret, at også formanden for Parlamentets miljøudvalg er blevet misbrugt, kan man vel godt sige, idet det også står i pressemeddelelsen, at han går ind for København, men han har også undsagt det – senest i går i B.T.

Så jeg mener nok, at svarene er lidet troværdige.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har i dag haft lejlighed til at give henholdsvis Miljø- og Planlægningsudvalget og Folketingets Forskningsudvalg en nærmere redegørelse for regeringens beslutning vedrørende placeringen af Det Europæiske Miljøagentur i København, hvortil jeg helt generelt kan henvise. Mine talepapirer er blevet offentliggjort, og de mere konkrete spørgsmål, som fru Karen Højte Jensen fremsætter her, er besvaret flere gange undervejs i de to samråd.

Af disse redegørelser er det fremgået, at regeringen nøje har vurderet fordele og ulemper

ved en lokalisering i henholdsvis Roskilde og København, og at regeringen har lagt vægt på at pege på en lokalisering, som efter dens opfattelse varetager både Danmarks, Kommissionens og de kommende brugeres interesser.

Til brug for disse overvejelser afholdt jeg et møde den 18. november i år med miljøkommissær Paleokrassos for at drøfte en række spørgsmål om agenturets etablering, herunder lokaliseringen. På mødet gav kommissæren udtryk for en række synspunkter, som han fulgte op i sit brev til mig af 22. november i år.

Til det konkrete spørgsmål skal jeg bemærke, at brevet i sin form er et personligt underhåndsbrev, men det indeholder de synspunkter på lokaliseringen, som det medlem af Kommissionen, der har miljøpolitikken som sit ansvarsområde, har.

Jeg må i øvrigt sige til fru Karen Højte Jensen, at jeg klart tager afstand fra udtalelsen om misbrug i denne forbindelse.

Karen Højte Jensen (KF):

Det er rigtigt, at der har været et par samråd her i formiddag, men der har ikke fra miljøministerens side været fremført overbevisende hverken videnskabelige eller forskningsmæssige argumenter for, at regeringen nu skulle ændre på det beslutningsgrundlag, der i adskillige år har foreligget.

Jeg vil gerne bede ministeren her bekræfte, at det er regeringen, der træffer beslutningen, og at der ikke har været nogen indvendinger fra hverken Kommissionen eller formanden for Parlamentets miljøudvalg mod en placering i Risø.

Jeg vil også gerne bede ministeren redegøre for, hvorfor han i sin pressemeddelelse den 25. november i år adskillige gange henviser til, hvad EU-Kommissionen mener, og ikke til, hvad en kommissær mener, idet jeg forstår, at ministeren nu også kan se, at det var et personligt underhåndsbrev.

Miljøministeren (Svend Auken):

Hvis man ønsker at kende holdningen i et bestemt organ, er der vel ikke noget overraskende i, at man så spørger den, der i det pågældende organ, her Kommissionen, arbejder med og er ansvarlig for disse sager. Det er der ikke noget hverken hemmeligt eller overraskende i; det er en helt naturlig fremgangsmå-

[Miljøministeren]

de, men det er ikke ensbetydende med, at det er en afgørelse, som Kommissionen skal træffe.

Regeringen har truffet sin egen beslutning ud fra sit eget vurderingsgrundlag, men som et led i denne vurdering er indgået samtaler med brugere af institutionen, for at den beslutning, vi til sidst traf, kunne sikre, at der kom en positiv start på det nye agentur.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg forstår, at miljøministeren ikke vil bekræfte eller i hvert fald svare på, hvorfor han i pressemeddelelsen hele tiden henviser til EU-Kommissionen, når det nu viser sig, at det er kommissæren, der alene personligt har udtalt sig.

Ministeren bekræftede ikke, men det vil jeg bede ham om endnu en gang, at der ikke har været indvendinger, hverken fra Kommissionen eller fra formanden for Parlamentets miljøudvalg, mod den placering i Risø, som hele tiden har været forudsat.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg vil kun henvise til, hvad jeg tidligere har svaret. Vi har i forbindelse med beslutningen spurgt brugerne af institutionen og de ansvarlige på området. Vi har lyttet til deres råd, men det kan selvfølgelig ikke fritage regeringen for det ansvar for beslutningen, der tilkommer regeringen i denne forbindelse, nemlig at forbedre agenturet på en sådan måde, at der ligger et gennearbejdet projekt for Miljøagenturets bestyrelse, når man både ved det første og ved det følgende møde skal tage endelig stilling til lejemål osv. for den nye institution.

Karen Højte Jensen (KF):

I den pressemeddelelse, jeg allerede har omtalt, står:

»Da Det Europæiske Miljøagentur ikke skal være en forskningsinstitution, . . .« – og så står der noget videre, det er ikke så relevant at tage med her – ». . . så vurderer man altså, at det ikke skal ligge ved Roskilde.«

Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at grundlaget for hele beslutningen om Miljøagenturet, nemlig Rådets forordning, ikke er ændret siden 7. marts 1990. Derfor forstår jeg ikke denne argumentation.

Samtidig vil jeg henvise til nogle af de svar, som ministeren gav mig her sidste onsdag. Ministeren svarede, at det var Miljøagenturets bestyrelse, der bestemmer, hvor det skal være, og i den forbindelse spiller det naturligvis en stor rolle, hvad Kommissionens holdning er.

Ministeren sagde også, at det ville være fornuftigt at drøfte spørgsmålet med Kommissionen, før regeringen gjorde sin indstilling færdig. Mener ministeren, at det var en særlig god fremføring her i Folketinget at sige, at der skulle være drøftelser, når beslutningen blev taget et par timer efter? Der kan jo ikke have været drøftet beslutning med Kommissionen.

Miljøministeren (Svend Auken):

Det er svært for mig at få hoved eller hale i det, som fru Karen Højte Jensen spørger om. Jeg har redegjort for proceduren, og den redegjorde jeg også for sidste onsdag. Men ud over de utallige svar, jeg har givet i Folketingets udvalg, og som jeg selvfølgelig står ved, og det talepapir, der er blevet offentliggjort, har jeg ikke yderligere at tilføje, bortset måske fra et enkelt hjertesuk: Denne regering har ligesom tidligere regeringer bestræbt sig på, kæmpe for og gjort en indsats for at få Miljøagenturet til Danmark, for det giver os fantastisk gode muligheder for at blive knudepunktet for miljøudviklingen i Europa, men glæden over, at de fælles bestræbelser er lykkedes, er nu ved helt at fortone sig i et sådant – undskyld jeg siger det – partipolitisk spilfægteri, og det er jeg meget ked af.

Jeg skal til besvarelse af det eneste nye spørgsmål, som fru Karen Højte Jensen fremførte, sige, at efter forordningen for Miljøagenturet er der ikke tale om, at Miljøagenturet skal være en egentlig forskningsinstitution, og deri er der ingen ændring sket fra dengang og til nu. Det er en institution, som naturligvis i høj grad skal støtte sig på videnskabelige data, men det er ikke nogen egentlig forskningsinstitution. De opgaver, agenturet har, er sammensatte og meget forskellige, men det kan ikke med nogen rimelighed karakteriseres som en forskningsinstitution.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Karen Højte Jensen. Sidste spørgsmål.

Karen Højte Jensen (KF):

[Karen Højte Jensen]

Det er tilfredsstillende, at ministeren nu bekræfter, at der ikke er sket ændringer i forudsætningerne. Hvad er så baggrunden for, at man går væk fra det beslutningsgrundlag, som adskillige tidligere ministre har forudsat?

Thor Pedersen (V):

Jeg forstår, at miljøministeren ikke kan forstå fru Karen Højte Jensens spørgsmål, og at det er derfor, de ikke bliver besvaret, selv om de for alle andre i salen er klart formuleret: Hvorfor skriver man, at det er Kommissionen, der har udtalt sig? Har kommissæren eller andre på noget tidspunkt talt mod Risø? Det er de spørgsmål, vi andre har hørt; de er altså ikke nået over til miljøministeren, men miljøministeren har stadig mulighed for at svare på dem.

Så vil jeg lige spørge miljøministeren: De politiske spilfægterier, som miljøministeren taler om, må altså være de spilfægterier, der finder sted i regeringen, og som vi andre måben- de lytter til. Dem skal man vel ikke klandre en spørger i folketingsalen for. Jeg vil godt have ministeren til at bekræfte, at det er spilfægterierne i regeringen og i regeringspartierne, vi andre må leve med og i øjeblikket med nogen måben følger med i.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil godt lige stille et spørgsmål til miljøministeren til befolkningens forståelse af den pressemeddelelse, som Miljøministeriet udsendte den 25. november i år. Der stod:

»Den 29. oktober 1993 besluttede Det Europæiske Råd, at Det Europæiske Miljøagentur skal ligge i Københavnsområdet.«

Jeg vil godt have ministeren til at bekræfte, at når Det Europæiske Råd siger Københavnsområdet, mener Det Europæiske Råd, at Risøområdet også er omfattet af Københavnsområdet, og har dermed ikke sagt, at den indre by er at foretrække frem for Risø, men at Københavnsområdet også indbefatter Risøområdet.

Miljøministeren (Svend Auken):

Kommissionen som sådan har ikke noget formelt ansvar i denne forbindelse, men det er vigtigt for institutionen, da Kommissionen er en af de afgørende brugere, at kende de menneskers vurdering, som i Kommissionen er ansvarlige for det pågældende område. Det er

disse vurderinger, jeg har gengivet og refereret til, og hvoraf det fremgår, at selv om man anerkender det foreberedelsesarbejde, der er sket i forhold til Risø, anser man en placering her for mindre hensigtsmæssig, men det har naturligvis ikke været udslagsgivende for regeringen. Regeringen har gennemført en meget nøje analyse af alle de gode argumenter, der taler for det ene synspunkt, og alle de gode argumenter, der taler for det andet synspunkt, og er altså – efter at have lyttet så godt, vi nu formår, til de forskellige synspunkter og argumenter – kommet til det resultat, at den rigtige placering er i det indre København.

Så vil jeg gerne sige til hr. Aage Brusgaard, at det, Det Europæiske Råd har taget stilling til, og det, Danmark har bedt Det Europæiske Råd om, er at placere agenturet i Danmark. Formuleringen er Københavnsområdet, og det kan naturligvis omfatte mange placeringer, også placeringer tæt på Roskilde, men det har ikke været anliggendet for Det Europæiske Råd. Det, der var diskussion om mellem statsministeren og hans kolleger på rådsmødet, var, hvilket land der skulle være hjemsted for den liste af institutioner, der var til afgørelse i Det Europæiske Råd.

Jeg har ikke, vil jeg gerne sige til hr. Thor Pedersen, klandret spørgeren. Jeg har sagt som et hjertesuk, og jeg tror, at jeg har befolkningen bag mig, når jeg siger det, at frem for at vi i Folketinget i fællesskab kunne glæde os over, at beslutningen om at placere Miljøagenturet i Danmark var truffet, har vi i stedet brugt kræfterne på at angribe hinanden.

Der er ingen tvivl om, at det eneste synspunkt, der har været vejledende for regeringen i denne sag, har været at finde den bedst mulige placering af agenturet, når alle hensyn blev taget i betragtning.

Fischer (KF):

I fortsættelse af miljøministerens besvarelse af spørgsmålet om betydningen af orientering vil jeg da godt spørge ministeren, om det så ikke havde været naturligt, at ministeren også havde inviteret Paleokrassos til Roskilde/Risøområdet, da han var i Danmark, frem for kun at vise ham rundt i København.

Miljøministeren (Svend Auken):

Nu har hr. Fischer, så vidt jeg erindrer, ikke

[Miljøministeren]

haft mulighed for at være i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg og Forskningsudvalget. Vi har brugt 3½ time i dag med deltagelse af alle partier til at gennemgå alle disse spørgsmål, og jeg vil selvfølgelig meget gerne gentage alle mine svar, hvis folketingsmedlemmerne skulle ønske det her under spørgetiden, men jeg vil på det punkt, som hr. Fischer spørger om, sige, at formålet med Paleokrassos' besøg i København, som foregik i fuld offentlighed, var at diskutere alle spørgsmål vedrørende etableringen af agenturet, og der er jo mange andre spørgsmål end lokaliseringen. I den forbindelse så han også mulige placeringer i Københavnsområdet. Risø som center blev besøgt af den midlertidige leder af den task force, som arbejder med Miljøagenturet, og Kommissionen har af den tidligere regering fået meget grundig orientering om fordelene ved Risø osv., så der var ikke i den henseende noget ukendt. Man kan tværtimod sige, at miljøkommissærens kendskab til Risøprojektet, Kommissionens kendskab til Risøprojektet, er nok så detaljeret som kendskabet til en mulig placering i København.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg kan sige til underretning for Tingets medlemmer, at forretningsordenen er således, at når spørgerens spørgetid er opbrugt, anses spørgsmålet som hovedregel for at være afsluttet.

Jeg har altså været lidt liberal i denne sag, men jeg siger det blot.

Hr. Fischer har bedt om ordet, yderligere fru Kirsten Jacobsen; derefter er der lukket.

Fischer (KF):

Men jeg vil godt bede miljøministeren bekræfte, at miljøkommissæren – altså ikke personligt – tidligere har haft lejlighed til at besøge området ved Roskilde og Risø, og at der faktisk tidsmæssigt havde været mulighed for at indlægge et sådant besøg i Roskilde/Risøområdet i forbindelse med den rundvisning, der var tale om i København.

Kirsten Jacobsen (FP):

Miljøministeren sagde lige før, at man burde glæde sig over, at beslutningen om, at Miljøagenturet skulle til Danmark, var truffet; det kan vi naturligvis alle være enige i. Miljømini-

steren sagde dernæst, at befolkningen måtte undre sig over, at man nu brugte kræfterne på at bekriige hinanden om placeringen.

Jeg vil gerne have miljøministeren til at bekræfte, at det forholder sig sådan, at både dette Folketing og hele befolkningen indtil for ganske, ganske, ganske nylig havde den opfattelse, at Risø faktisk var det sted, man fra dansk side havde tænkt sig at placere dette miljøagentur, og at det var derfor, man havde brugt både tid og Finansudvalgets og befolkningens penge på at foretage undersøgelser af dette sted.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så svarer miljøministeren, og derefter er spørgsmålet afsluttet.

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har svaret på, hvad der skete under hr. Paleokrassos' besøg, men jeg vil gerne endnu en gang understrege, at formålet med at diskutere med ham – og det var på min invitation, at han var i Danmark – var at få alle aspekter af etableringen af Miljøagenturet belyst.

Selv om det formelt er regeringen, der til sin tid kommer med en henstilling til Miljøagenturet, er det meget vigtigt for os, at vi gør det i fællesskab med de folk i Kommissionen, der skal arbejde med disse ting, og der er mange spørgsmål at drøfte. Jeg vil gerne gentage, at Kommissionen er orienteret, og at medarbejderne orienterede om Risøområdet og de muligheder, der ligger for et agentur dér.

Jeg vil så sige til fru Kirsten Jacobsen, at det er meget muligt, at den opfattelse har været udbredt. Indtil beslutningen var truffet, har vi i den nuværende regering alene koncentreret kræfterne om at få agenturet til Danmark, og hvis kriteriet for en strategis succes er, at den lykkes, må man sige, at vores strategi har været velvalgt.

Vi mente, at tidspunktet for at gå ind i en detaljeret overvejelse om fordele og ulemper ved placeringen, først var inde på det tidspunkt, hvor vi havde mulighed for direkte forhandlinger med de forskellige brugere og de forskellige instanser, så det har været baggrunden for vores beslutning, men jeg synes ikke, at der er nogen, der har grund til at tvivle på, at det er ud fra de bedst tænkelige motiver og efter de mest saglige overvejelser, at den nuværende regering er nået frem til den beslutning,

[Miljøministeren]

som Koordinationsudvalget traf i enighed, og som siden er blevet bekræftet på regeringsmødet i tirsdags.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Første næstformand (Ivar Hansen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Ahlmann-Ohlsen (KF): spm. nr. S 211

Albrink, Sonja (CD): spm. nr. S 197

Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 193, 194 og 212

Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 181 (suppl. besv.), 203 og 221

Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 209 og 210

Højland, Niels (FP): spm. nr. S 222

Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 204 og 205

Jespersen, Jørn (SF): spm. nr. S 190, 191 og 229

Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 206

Laustsen, Agnete (KF): spm. nr. S 217

Lunde, Jes (SF): spm. nr. S 225 og 226

Nødgaard, Poul (FP): spm. nr. S 214 og 215

Spm. nr. S 211

Til *forsvarsministeren* (17/11 93) af:

Ahlmann-Ohlsen (KF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at få identificeret nationaliteten på den ubåd, der fredag den 12. november 1993 var ved at sænke en dansk fiskerkutter i norsk farvand i Nordsøen, og hvad agter ministeren at gøre på internationalt niveau for at forhindre lignende livsfarlige episoder i fremtiden?«

Begrundelse

Fredag den 12. november 1993 var Hirtshalskutteren HG 439 tæt på forlis, da en ubåd af ukendt nationalitet kom ind i fiskerkutterens trawl. Under episoden forsøgte kutteren uden held at få kontakt med ubåden.

Ifølge Ritzaus Bureau den 15. november 1993 skønner fiskeskipperen, at episoden kommer til at koste ham mellem 60.000 og 70.000 kr. i ødelagt materiel, hvis ikke der via en iden-

tifikation af ubådens hjemland kan anlægges en erstatningssag mod de ansvarlige.

Svar (25/11 93):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg kan indledningsvis oplyse, at ingen dansk ubåd har opereret i området på det tidspunkt, hvor den danske fiskerkutter angiveligt fik en ubåd af ukendt nationalitet i trawlet.

Positionen for hændelsen ligger i internationalt farvand og uden for det område, hvor Danmark har ansvaret for koordineringen af NATO's ubådsaktiviteter.

Den NATO-myndighed, der har ansvaret for koordineringen af NATO's ubådsaktiviteter i det aktuelle område, har over for de norske myndigheder oplyst, at man ikke er bekendt med, at ubåde fra andre NATO-lande har været involveret i den omtalte hændelse.

Da positionen for hændelsen som tidligere nævnt ligger på internationalt farvand og uden for dansk ansvarsområde, har jeg ikke mulighed for at bidrage med yderligere oplysninger i den konkrete sag.

Hvad angår tiltag på internationalt niveau til at forhindre lignende episoder fremover, kan jeg oplyse, at dette spørgsmål – som et søfartsanliggende – ligger inden for industriministerens ressort. Jeg skal dog henlede opmærksomheden på, at Den Internationale Maritime Organisation (IMO) på initiativ af Danmark og Irland den 6. november 1991 har vedtaget resolutionen A.709(17), der skærper neddykkede ubådes ansvar over for fiskerfartøjer og deres redskaber.

Spm. nr. S 197

Til *arbejdsministeren* (11/11 93) af:

Sonja Albrink (CD):

»Vil ministeren drage omsorg for, at miljøproblemerne bliver bragt i orden i vuggestuen Egevang Nord, Egehegnet 16, Nærum, som påpeget af arbejdstilsynet?«

Svar (23/11 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at forholdene i daginstitutionerne naturligvis skal leve op til kravene i arbejdsmiljølovgivningen således som på alle andre arbejdspladser.

[Arbejdsministeren]

På baggrund af en udtalelse fra Arbejdstilsynet kan jeg om den konkrete sag oplyse, at arbejdstilsynets kreds Københavns Amt efter en besigtigelse af forholdene i børnehaven allerede har givet påbud med henblik på at afhjælpe de indeklimatiske forhold i institutionen. Søllerød Kommune har klaget over påbudene til Direktoratet for Arbejdstilsynet, der imidlertid endnu ikke har truffet afgørelse i sagen. Jeg finder det på den baggrund ikke rigtigt at kommentere den verserende, konkrete sag, men jeg vil følge udfaldet.

Spm. nr. S 193

Til *landbrugsministeren* (10/11 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål nr. S 104 oplyse, hvor store EF-tilskud der siden forordningens ikrafttræden er tildelt i hvert enkelt producentland efter reglerne i rådsforordningen (EØF) nr. 2075/92 om den fælles markedsordning for råtbak?«

Begrundelse

Navnene på de pågældende virksomheder behøver ikke at fremgå af svaret.

Af svaret bedes det endvidere fremgå, hvor megen direkte EF-støtte der er tildelt i hvert enkelt producentland, samt hvor megen støtte de nationale regeringer har tildelt i hvert producentland.

Svar (22/11 93):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg kan oplyse, at den første fælles markedsordning for råtbak blev indført i 1970 med rådsforordning (EØF) nr. 727/70. Denne ordning blev senest ændret med rådsforordning (EØF) nr. 2075/92, som får virkning fra 1993-høsten.

I perioden 1982-1992 har EF-støtten udbetalt til de enkelte medlemslande efter markedsordningen for råtbak udgjort ca. 74 mio. ecu til Belgien, 0,5 mia. ecu til Tyskland, 3,4 mia. ecu til Grækenland, 0,4 mia. ecu til Spanien, 0,8 mia. ecu til Frankrig, 4,9 mia. ecu til Italien, 64 mio. ecu til Portugal og 3 mio. ecu til Holland. Det har inden for den givne tidsramme ikke været muligt at tilvejebringe data til belysning af EF-støtten fordelt på lande i perioden 1970-1981.

Efter rådsforordning (EØF) nr. 355/77, som senere er afløst af rådsforordning (EØF) nr. 866/90, om forbedring af vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter kan der ydes tilskud til strukturforbedrende investeringer. Tilskud fra EF er bl.a. betinget af, at der ydes et nationalt tilskud. Tilskudssatsen godkendes for de enkelte lande af EF-Kommissionen. Det nationale tilskud skal som minimum udgøre 5 pct. af de samlede støtteberettigede omkostninger ved de pågældende investeringer.

Det kan oplyses, at EF-tilskuddet i perioden 1978-1991 inden for tobakssektoren har udgjort ca. 44,8 mio. ecu til Grækenland, 0,2 mio. ecu til Tyskland, 1,6 mio. ecu til Spanien, 0,3 mio. ecu til Frankrig, 65 mio. ecu til Italien og 2,0 mio. ecu til Portugal.

Støtte til tobakssektoren efter forordning 866/90 har ikke været ydet siden 1991.

Til visse investeringer i landbrugssektoren gennemført i medfør af rådsforordning (EØF) nr. 2328/91 om forbedring af landbrugsstrukturernes effektivitet kan der ydes national støtte samt opnås medfinansiering fra EF. Det kan ikke udelukkes, at der inden for tobakssektoren gennemføres aktiviteter, der opnår støtte efter denne forordning.

Spørgsmålet om statsstøtte i landbruget i de enkelte medlemslande har været forelagt Kommissionen, som har oplyst, at dokumenter herom behandles fortroligt.

Spm. nr. S 194

Til *landbrugsministeren* (10/11 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål nr. S 104 oplyse, hvor store EF-tilskud der siden forordningens ikrafttræden er tildelt i hvert enkelt producentland efter reglerne i rådsforordningen (EØF) nr. 822/87 om den fælles markedsordning for vin?«

Begrundelse

Navnene på de pågældende virksomheder behøver ikke at fremgå af svaret.

Af svaret bedes det endvidere fremgå, hvor megen direkte EF-støtte der er tildelt i hvert enkelt producentland, samt hvor megen støtte de nationale regeringer har tildelt i hvert producentland.

Svar (22/11 93):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

De første fællesskabsregler inden for vinsektoren blev gennemført i 1962 med reglerne i rådsforordning (EØF) nr. 24/62 om en matrikel for vinavl. En egentlig fælles markedsordning for vin blev gennemført i 1970. Grundforordningen er ændret flere gange og senere konsolideret i den gældende rådsforordning (EØF) nr. 822/87.

I perioden 1982-1992 har EF-støtten udbetalt til de enkelte medlemslande efter markedsordningen for vin udgjort ca. 0,4 mio. ecu til Belgien, 0,2 mia. ecu til Tyskland, 0,3 mia. ecu til Grækenland, 1,7 mia. ecu til Spanien, 3,2 mia. ecu til Frankrig, 5,2 mia. ecu til Italien, 0,2 mio. ecu til Luxembourg, 0,2 mio. ecu til Holland, 69 mio. ecu til Portugal, 3 mio. ecu til UK og 25.000 ecu til Danmark. Udbetalingen af støtte til Danmark vedrører anvendelse af druemost.

Det har inden for den givne tidsramme ikke været muligt at tilvejebringe data til belysning af EF-støtten fordelt på lande i perioden 1970-1981.

Efter rådsforordning (EØF) nr. 355/77, som senere er afløst af rådsforordning (EØF) nr. 866/90, om forbedring af vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter kan der ydes tilskud til strukturforbedrende investeringer. Tilskud fra EF er bl.a. betinget af, at der også ydes et nationalt tilskud. Tilskuds-satserne godkendes for de enkelte lande af EF-Kommissionen.

Det kan oplyses, at EF-tilskuddet i perioden 1978-1991 inden for vinsektoren har udgjort ca. 48 mio. ecu til Tyskland, 42 mio. ecu til Grækenland, 93 mio. ecu til Spanien, 6 mio. ecu til Frankrig, 23 mio. ecu til Italien, 3 mio. ecu til Luxembourg og 33 mio. ecu til Portugal.

Det nationale tilskud skal som minimum udgøre 5 pct. af de samlede støtteberettigede omkostninger ved de pågældende investeringer.

Til visse investeringer i landbrugssektoren gennemført i medfør af rådsforordning (EØF) nr. 2328/91 om forbedring af landbrugsstrukturernes effektivitet kan der ydes national støtte samt opnås medfinansiering fra EF. Det kan ikke udelukkes, at der inden for vinsektoren gennemføres aktiviteter, der opnår støtte efter denne forordning.

Spørgsmålet om statsstøtte i landbruget i de enkelte medlemslande har været forelagt Kommissionen, som har oplyst, at dokumenter herom behandles fortroligt.

Spm. nr. S 212

Til *skatteministeren* (18/11 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Har skattemyndighederne hjemmel til at opretholde udlæg i en skatteydere investeringsfondskonto, efter at det fra skatteyderen er godtgjort, at skattemyndigheden har anvendt forkerte oplysninger i sine beregninger?«

Begrundelse

I en konkret sag har en skatteyder fået følgende behandling af de lokale ligningsmyndigheder:

Den lokale skattemyndighed beregner skatteyderens skat på baggrund af forældede oplysninger med det efterfølgende resultat, at skattevæsenet gør udlæg i skatteyderens investeringsfondskonto.

Skatteyderen tilstiller skattemyndigheden de korrekte oplysninger og beder om, at udlægget i investeringsfondskontoen bliver ophævet.

Den lokale skattemyndighed vil imidlertid ikke hæve udlægget i investeringsfondskontoen – med det resultat, at midlerne deri ikke kan disponeres. Skatteyderen er derved blevet låst fast.

Spørgeren ønsker derfor oplyst, hvorvidt en skattemyndighed har hjemmel til at fastholde et udlæg på trods af, at oplysningerne, der ledte til udlægget, var forkerte og nu er rettet.

Ministeren bedes i besvarelsen af spørgsmålet oplyse, hvilken ankemyndighed skatteyderen skal henvende sig til, såfremt problemet kan løses med en fornyet sagsbehandling ved en ankemyndighed.

Svar (26/11 93):

Skatteministeren (Stavad):

Indledningsvis skal jeg gøre opmærksom på, at investeringsfondskonti efter § 14 i lov om investeringsfonds er helt undtaget fra udlæg, men dog således at der kan foretages udlæg i renterne. Et udlæg i en sådan konto vil derfor under alle omstændigheder være ulovligt.

[Skatteministeren]

Med mit kendskab til de kommunale inddrivelsesmyndigheder må jeg gå ud fra, at der i den konkrete sag ikke er tale om udlæg i en konto, der ifølge lovgivningen er undtaget fra kreditorforfølgning.

Såfremt det skulle vise sig, at en skatteydere skatteansættelse ændres således, at han ikke er i restance med skat, vil inddrivelsesmyndigheden naturligvis straks frafalde udlægget.

Såfremt skatteansættelsen ændres således, at restancen blot nedskrives, kan udlægget opretholdes for den tilbageværende skatterestance.

Såfremt en skatteyder ønsker at protestere mod et udlæg foretaget af en pantefoged eller en told- og skattefoged, kan dette ske under udlægsforretningen. Inddrivelsesmyndigheden skal herefter indbringe sagen for den almindelige fogedret inden 4 uger.

Efter at udlægget er foretaget, kan skatteyderen selv indbringe sagen for fogedretten uden omkostninger.

Supplerende svar på skriftlig besvaret spørgsmål:**Ad spm. nr. S 181**

Fra socialministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Tom Behnke (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 2322, var sålydende:

Til *socialministeren* (8/11 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren i samarbejde med justitsministeren foranledige reglerne ændret således, at en situation som omtalt i spørgsmål nr. S 56 og nr. S 63 om børnebidragsstørrelsen i Norden og resten af verden i fremtiden undgås?«

Supplerende svar (25/11 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg har fra justitsministeren modtaget følgende bidrag til besvarelse af spørgsmålet:

»Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. S 63, kan bestemmelserne i den nordiske ægteskabskonvention i nogle tilfælde, hvor den bidragsforpligtede bor i et af de andre nordiske lande, medføre, at der

tilkommer en bidragsberettiget med bopæl i Danmark et børnebidrag, der er mindre end det danske normalbidrag.

Justitsministeriet er ikke bekendt med antallet af sådanne sager, og oplysning herom kræver henvendelse til samtlige landets kommuner. Spørgsmålet om bidragsstørrelsen i sådanne tilfælde har imidlertid ikke været forelagt for Justitsministeriet som et generelt problem, og det er derfor Justitsministeriets opfattelse, at sådanne sager må være sjældent forekommende.

En ændring af konventionen kræver i øvrigt, at de øvrige nordiske lande er enige heri, og det er således meget usikkert, om der er mulighed for at opnå en ændret retstilstand på denne måde. Under alle omstændigheder vil en eventuel ændring af konventionen ikke kunne gennemføres inden for en kortere tid.

Justitsministeriet er på denne baggrund ikke på det foreliggende grundlag indstillet på at tage initiativ til en ændring af den nordiske ægteskabskonvention.«

En ændring i retsstillingen i national lovgivning vil kræve en ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, således at der skabes mulighed for at udbetale den bidragsberettigede forskellen mellem det bidrag, der er fastsat i et af de andre nordiske lande, og det danske normalbidrag.

En sådan ændring vil betyde, at det offentlige skal give en supplerende ydelse svarende til det beløb, der udgør forskellen mellem normalbidraget og det beløb, der kan indkræves af den bidragspligtige.

Dette vil efter min opfattelse ændre ved det grundlæggende princip i børnetilskudsloven om, at det forskudsvis bidrag ikke er en ydelse, der afholdes af det offentlige, men kun udlægges forskudsvis til den bidragsberettigede for derefter at blive indkrævet hos den bidragspligtige. Forskudsvis bidrag er således ikke en social sikringsydelse på linje med børnetilskud, hvor udgifterne afholdes af statskassen.

En ændring af børnetilskudsloven på dette punkt vil således være ensbetydende med indførelse af en ny form for offentlig ydelse.

En anden mulighed er at udvide den personkreds, der efter børnetilskudslovens § 4, stk. 3, nr. 6, har ret til særligt børnetilskud, til også at omfatte tilfælde, hvor bidragspligten er fastsat til mindre end normalbidraget. Bestemmelsen

[Socialministeren]

giver i dag mulighed for at udbetale tilskud, der svarer til normalbidraget, hvis et af de andre nordiske lande har besluttet, at den bidragspligtige på grund af sine økonomiske forhold ikke skal betale børnebidrag.

Begge de ovennævnte alternativer vil indebære lovændring, der dels indfører en ny form for offentlig ydelse og dels betyder, at flere persongrupper skal have ret til ydelser efter børnetilskudsloven. Begge alternativer vil følgelig medføre en øget offentlig udgift.

Jeg finder derfor ikke grundlag for på dette punkt at fremsætte lovforslag om ændring af børnetilskudsloven, som vil medføre øgede offentlige udgifter og forøget offentlig administration.

Spm. nr. S 203

Til *industriministeren* (15/11 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang de overlevende fra skibskatastrofen på »Scandinavian Star« har fået erstatning for fysiske og psykiske skader, herunder specielt for varige men og senskader?«

Begrundelse

Spørgeren er blevet bekendt med, at der har været og er problemer med udbetaling af erstatning fra rederiets forsikringselskab, Assuranceforeningen Skuld.

Specielt skulle der være problemer med udbetaling af erstatning til ofre, som har pådraget sig fysisk og psykisk skade ved katastrofen, og som har dokumenteret varigt men og erhvervsvennetab igennem speciallæger, Arbejdsskade styrelsen osv., jf. erstatningsansvarsloven.

Svar (23/11 93):

Industriministeren (Trøjborg):

I »Scandinavian Star«-sagen havde rederiet tegnet en ansvarsforsikring i form af en såkaldt P&I-forsikring, der dækker skade på passagerernes person og ejendele. Denne forsikring var tegnet hos Skuld.

Som min forgænger i embedet skrev i sit svar på spørgsmål nr. S 197 af 26. november 1992, blev erstatningsbeløbene såvel til pårørende som til de overlevende forhandlet af P&I-forsikringselskabet med støttegruppens danske

og norske advokater. Allerede efter 8 måneders forløb indgik man en aftale, der dels ligger over, hvad der er fastsat i sølovens kapitel 6 om erstatningsbeløbenes størrelse, og dels tog højde for eventuelle senskader. Jeg kan i øvrigt henvisse til det tidligere svar, der vedlægges i kopi. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 221

Til *justitsministeren* (19/11 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvornår forventes lokalplanen for Christiania påbegyndt, hvornår forventes lokalplanen for Christiania afsluttet, og hvad vil ministeren gøre for at imødekomme politiets ønsker om politisk opbakning til dets arbejde på Christiania?«

Begrundelse

Det forekommer helt urimeligt, at der i 2 år har foreligget en vedtaget lokalplan for Christiania, men at den ikke er bragt til udførelse.

Politiet udfører sit arbejde, men savner enhver form for opbakning i sit arbejde.

Selv om der er kommet mere end 100 politifolk til skade på Christiania alene i år, har regeringen intet foretaget sig for at vise, at politiet har regeringens opbakning til dets arbejde.

Foreløbigt svar (24/11 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har anmodet Forsvarsministeriet om en udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmålet.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til spørgsmålet.

Spm. nr. S 209

Til *indenrigsministeren* (17/11 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Mener ministeren, at Emil le Maire har ret i sin antagelse om, at privatansatte byrådsmedlemmer ikke kan kræve frihed fra deres erhvervsarbejde i forbindelse med varetagelsen af deres borgerlige ombud, og vil ministeren i givet fald fremsætte et lovforslag, der giver privatansatte ret til arbejdsfrihed i forbindelse med varetagelsen af byråds hvervet, samt sikre, at byrådene tilrettelægger deres byråds- og ud-

[Birgitte Husmark]

valgsmøder således, at privatansatte kan varetage deres ombud uden at umuliggøre deres ansættelsesforhold?»

Begrundelse

I Morgenavisen Jyllands-Posten den 9. november 1993 udtaler en af Danmarks førende eksperter på styrelseslovområdet, Emil le Maire, at privatansatte byrådsmedlemmer ikke kan forbeholde sig ret til at få fri fra deres erhvervsarbejde i forbindelse med byrådsarbejde, på trods af at dette er et borgerligt ombud. I den forbindelse henviser Emil le Maire til betænkning nr. 894 fra 1980 vedrørende kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v., hvor det bl.a. står anført på side 157: »Det må da også erkendes, at en retstilstand, som pålægger valgte repræsentanter at deltage i det kommunale arbejde, men som ikke sikrer dem mod følgerne i forhold til deres erhverv, ikke er fuldt tilfredsstillende.«

Svar (25/11 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indledningsvis vil jeg gerne fastslå, at Emil le Maire har udtalt sig i sin egenskab af kon-torchef i Indenrigsministeriet og dermed på ministeriets vegne.

I øvrigt kan jeg oplyse, at det er almindeligt antaget, at privat ansatte ikke har krav på arbejdsfrihed til at varetage byrådsarbejde. Regler herom er kun fastsat for offentligt ansatte.

Som nævnt i min besvarelse af 12. november 1993 på spørgsmål nr. S 186 finder jeg det beklageligt – og også forkasteligt – at private virksomheder ikke respekterer, at de ansatte kan udøve borgerligt ombud som medlemmer af kommunale råd.

For så vidt angår spørgsmålet om tilrettelæggelsen af arbejdet i byråds- og udvalgsmøder kan jeg oplyse, at det i såvel teori som praksis er antaget, at fastlæggelsen af mødetidspunkterne skal ske under rimelig hensyntagen til medlemmernes mulighed for at komme til stede samt til, at kommunens borgere normalt skal have mulighed for at overvære byrå-dets møder uden at tage fri fra arbejde.

Uanset at det således er forudsat, at mødetidspunkter skal fastsættes således, at medlemmer ikke uden tvingende grund afskæres fra at deltage i byråds- og udvalgsarbejdet, vil det

imidtled ikke kunne undgås, at der undertiden – bl.a. afhængigt af mødetal og -længde, afstanden mellem arbejdssted og rådhus – vil kunne opstå problemer for enkelte medlemmer med at forene det kommunale arbejde med det private ansættelsesforhold.

Som nævnt i min besvarelse af 12. november 1993 er det vanskeligt at løse problemet ved lov.

Regeringen vil opfordre arbejdsmarkedets parter til at nå frem til en ordning – en tryghedsaftale, fraværret el. lign. – der i videst muligt omfang kan sikre alle den fornødne frihed til at varetage offentlige hverv.

Spm. nr. S 210

Til *sundhedsministeren* (17/11 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvilke aftaler er der truffet mellem Rigshospitalet og de private hospitaler/klinikker i Danmark om, at Rigshospitalet yder bistand, såfremt en hjerteoperation udvikler sig til en nødsituation?»

Svar (24/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg kan oplyse, at Rigshospitalet ikke har indgået aftaler med private hospitaler/klinikker om, at Rigshospitalet yder bistand, såfremt en hjerteoperation udvikler sig til en nødsituation.

Det bemærkes, at hvis en operation på et privathospital udvikler sig til en nødsituation, som privathospitalet ikke kan løse, har patienten efter sygehusloven ret til akut behandling på offentlige sygehuse, der kan yde den nødvendige behandling.

Spm. nr. S 222

Til *skatteministeren* (19/11 93) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvilken løbende kontrol Told- og Skattestyrelsen har med grundlaget for de foreninger, stiftelser, institutioner m.v., opført i cirkulære 1992-9, hvis midler anvendes i almenevelgørende eller på anden måde almennyttige øjemed til fordel for en større kreds af personer, og som er godkendt til modtagelse af gavebidrag fratrukket i

[Niels Højland]

skatteydernes skattepligtige indkomst efter reglerne i ligningsvejledningens § 8 A?»

Begrundelse

Det er spørgerens opfattelse, at grundlaget for de i cirkulæret nævnte foreninger, stiftelser, institutioner m.v. kan ændre sig afgørende over en årrække, således at det grundlag, som Told- og Skattestyrelsen oprindeligt har givet sin godkendelse af, falder bort.

Spørgeren finder det uheldigt, at de af foreningerne, stiftelserne, institutionerne m.v., som er en integreret del af en større international sammenslutning, via indirekte statsstøtte (gavebidrag fratrukket i danske skatteydernes skattepligtige indkomst) kan have aktiviteter i andre lande gennem deres sammenslutning, f.eks. bestikkelse af politikere, som er uforenelige med de normer, regler og krav, som almindeligvis er gældende for danske foreninger, stiftelser, institutioner m.v.

Svar (26/11 93):

Skatteministeren (Stavad):

Efter ligningslovens § 8 A er der fradragsret inden for visse beløbsgrænser for gaver til almenvelgørende og almennyttige foreninger og institutioner m.v.

Med virkning fra 1. januar 1992 blev såvel maksimums- som minimumsgrænsen for fradragsberettigede gavebeløb hævet. Forhøjelsen af beløbsgrænserne var et led i finanslovsforliget for 1992. I denne forbindelse besluttede forligspartierne, at der skulle ske en revision af kriterierne for godkendelse af institutioner m.v. med henblik på en indskrænkning af listen over godkendte institutioner samt en opstramning af kravene til regnskaber m.v. for at forbedre kontrolmulighederne.

De nye retningslinjer for godkendelse og krav til regnskabsaflæggelse er nu fastsat i vedhæftede TOLD-SKAT-cirkulære 1992-15 af 9. december 1992. (Ikke optrykt her).

I løbet af 1993 har Told- og Skatteregion København 4, der administrerer sagsområdet som 1. instans, foretaget en gennemgang af de hidtil godkendte institutioner m.v. på baggrund af nye ansøgninger fra den enkelte institution. Arbejdet hermed forventes afsluttet ved årets udgang.

Godkendte institutioner skal fremover hvert år indsende regnskab til told- og skatteregionerne til brug for kontrol med, om betingelserne for godkendelse fortsat er opfyldt.

I begrundelsen for spørgsmålet er der henvist til, at der kan være problemer med at kontrollere aktiviteterne for institutioner m.v., der er en del af en større international sammenslutning. Det vil ikke være muligt for de danske myndigheder at kontrollere, om midlerne anvendes til formål, der vil være ulovlige efter danske forhold. For at undgå dette skulle man i givet fald begrænse godkendelser til kun at omfatte aktiviteter i Danmark. Jeg finder dog ikke, at der er grundlag for et så drastisk skridt.

Det er herefter min opfattelse, at der med de nye retningslinjer for godkendelse af foreninger og institutioner samt krav om indsendelse af regnskaber er iværksat den forudsatte opstramning af administrationen vedrørende dette område.

Spm. nr. S 204

Til *justitsministeren* (15/11 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil regeringen tilbyde obligationsejerne i Himmerlandsbanksagen fri proces til deres kommende retssag?»

Begrundelse

Både statsministeren og industriministeren har i Folketinget udtalt, at en del af obligationsejerne ved køb af deres obligationer er blevet vildledt af Himmerlandsbanken.

Regeringen tilbød uopfordret Sparekassen Nordjylland fri proces i forbindelse med en eventuel retssag mod staten; derfor må det være endnu mere velbegrundet at yde ganske almindelige mennesker, som oven i købet efter regeringens egen opfattelse er blevet vildledt, fri proces.

Disse obligationsejere er i forhold til Sparekassen Nordjylland i langt højere grad den svage part i sagen.

Svar (29/11 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Ifølge retsplejelovens § 330, stk. 1, kan der efter ansøgning meddeles en person fri proces, såfremt han skønnes at have rimelig grund til

[Justitsministeren]

at føre proces og ikke uden at lide væsentlige afsavn kan betale de omkostninger, der er forbundet med sagen.

Denne bestemmelse indebærer således, at fri proces kun kan meddeles, hvis ansøgeren konkret opfylder nogle nærmere angivne økonomiske betingelser, og hvis der i den foreliggende sag er udsigt til, at retten vil give den pågældende medhold i kravet.

Efter retsplejelovens § 331 kan der imidlertid, når særlige grunde taler derfor, efter ansøgning meddeles fri proces, selv om betingelserne i § 330 ikke er opfyldt. Det gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

Efter retsplejelovens § 330, stk. 4, meddeles fri proces efter denne bestemmelse i 1. instans af vedkommende statsamt. Statsamtets afgørelse kan påklages til Justitsministeriet (Civilretsdirektoratet). Fri proces efter retsplejelovens § 331 meddeles af justitsministeren (Civilretsdirektoratet).

Som det fremgår, beror spørgsmålet om, hvorvidt fri proces kan meddeles, på en helt konkret vurdering af ansøgerens forhold og den sag, der ønskes anlagt. Det er således ikke muligt generelt at angive, om de nævnte obligationsejere kan få fri proces under en retssag.

Da Justitsministeriet endvidere som anført er klageinstans for så vidt angår statsamtens afgørelser efter § 330 om fri proces, vil det også af principielle grunde være forkert, hvis jeg udtaler mig nærmere om det rejste spørgsmål.

Jeg må derfor henvise de nævnte obligationsejere til at indgive ansøgning om fri proces i overensstemmelse med de omtalte regler.

Om det tilsagn om fri proces, som jeg den 30. oktober 1993 gav Sparekassen Nordjylland, kan jeg oplyse, at dette havde sammenhæng med, at regeringen samtidig havde opfordret sparekassen til at anlægge anerkendelsessøgsmål mod staten, således at sagen kunne afgøres ved domstolene. Det var på denne baggrund og henset til sagens karakter, at jeg tilkendegav, at jeg var indstillet på at meddele Sparekassen Nordjylland fri proces til en sådan anerkendelsessag, jf. retsplejelovens § 331.

Spm. nr. S 205

Til *finansministeren* (15/11 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil regeringen overveje at ændre Kammeradvokaturen således, at staten i fremtiden ikke betjener sig af ét firma, men for eksempel har en liste over 10 af de største advokatfirmaer, hvor man frit kan vælge i hvert enkelt tilfælde?«

Begrundelse

Hvis alene et enkelt advokatfirma repræsenterer staten, er staten så stor en klient, at der kan opstå mistanke om, at advokatfirmaet optræder som regeringens forlængede arm i et eller andet politisk spil. Dette kan undgås ved, at man har flere firmaer at vælge imellem.

På den måde bliver afhængigheden af staten som klient mindre, og staten opnår ved denne konkurrence mellem de forskellige firmaer, at hvert enkelt firma yder sit yderste.

Mistanken om afhængighed vil hermed også være fjernet.

Svar (22/11 93):

Finansministeren (Lykketoft):

I regeringen er der ikke på nuværende tidspunkt overvejelser om at ændre kammeradvokatordningen som skitseret i spørgsmålet.

Den nuværende kammeradvokatordning bygger på en aftale mellem Finansministeriet og Kammeradvokaturen, hvorefter vedkommende sikres fortrinsret til at føre statens sager. Til gengæld for denne fortrinsstilling opnår staten en rabat i forhold til de almindelige salærtakster, som er fastsat af Advokatrådet.

Med en ordning med flere kammeradvokater vil staten miste denne salærrabat.

Fordelene ved en fast kammeradvokat er endvidere, at vedkommende opnår et indgående kendskab til statsadministrationens arbejdsmåde og arbejdsvilkår, og at staten er sikret en juridisk rådgiver, der i sjælden grad er specialiseret i offentlig forvaltning.

Endelig kan det oplyses, at der allerede i den nuværende aftale mellem Finansministeriet og Kammeradvokaturen findes en dispensationsbestemmelse, der giver staten mulighed for at benytte andre advokater i særlige tilfælde.

Spm. nr. S 190

Til *sundhedsministeren* (10/11 93) af:

Jørn Jespersen (SF):

- »Hvad kan ministeren oplyse
- om sammenhængen mellem landbrugsbedrifters størrelse (antal dyr) og antallet af sygdomsforekomster, f.eks. salmonellainfektioner,
- om initiativer iværksat for at udrede denne sammenhæng og
- om nye initiativer, som ministeren agter at tage for at udrede denne sammenhæng?«

Begrundelse

De lapperier, der lægges op til i den nye frivillige handlingsplan for bekæmpelse af salmonellainfektioner i kyllinger, er utilstrækkelige. Der er tale om forbrugerfjendtlige forslag, som udspringer af en tiltro til »tekniske« løsninger. Alternativet er at fjerne årsagen til, at salmonella og andre bakterier eksploderer, nemlig de store industrilandbrug og den behandling, vores husdyr udsættes for i »kyllinge- og svinefabrikker«.

Svar (24/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg er bekendt med, at landbrugsministeren den 19. november 1993 har svaret på samme spørgsmål (spørgsmål nr. S 191). Da forholdene i den primære landbrugsproduktion hører under landbrugsministerens ansvarsområde, kan jeg – for så vidt angår alle de ønskede oplysninger – henvise til denne besvarelse.

Angående salmonellainfektioner hos mennesker kan jeg oplyse, at landbrugsministeren og jeg er enige om, at dette problem skal bekæmpes hurtigst muligt. Jeg kan derfor fuldt ud tilslutte mig de initiativer, der omtales i landbrugsministerens svar.

Spm. nr. S 191

Til *landbrugsministeren* (10/11 93) af:

Jørn Jespersen (SF):

- »Hvad kan ministeren oplyse
- om sammenhængen mellem landbrugsbedrifters størrelse (antal dyr) og antallet af sygdomsforekomster, f.eks. salmonellainfektioner,
- om initiativer iværksat for at udrede denne sammenhæng og
- om nye initiativer, som ministeren agter at tage for at udrede denne sammenhæng?«

Begrundelse

De lapperier, der lægges op til i den nye frivillige handlingsplan for bekæmpelse af salmonellainfektioner i kyllinger, er utilstrækkelige. Der er tale om forbrugerfjendtlige forslag, som udspringer af en tiltro til »tekniske« løsninger. Alternativet er at fjerne årsagen til, at salmonella og andre bakterier eksploderer, nemlig de store industrilandbrug og den behandling, vores husdyr udsættes for i »kyllinge- og svinefabrikker«.

Svar (22/11 93):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg kan oplyse, at jeg allerede i sommer iværksatte en undersøgelse af samtlige svinebesætninger for forekomst af salmonella. Hvor salmonella forekommer, stilles der krav om, at slagtning skal foregå under iagttagelse af særlige forholdsregler.

Jeg besluttede samtidig, at man i højere grad skulle interessere sig for produktionsforholdene, især for sammenhængen mellem store besætninger, staldmiljø og produktionssystemer.

Undersøgelser af produktionsformer, foderhåndtering og gødningshåndtering indgår i denne besætningsundersøgelse. Undersøgelserne er endnu ikke tilendebragt. Man har undersøgt de 19 største og er i gang med de 1.500 mellemstore samt 50 små besætninger. Resultatet af screeningundersøgelserne vil kunne give et indtryk af, om der er en sammenhæng mellem store besætninger og salmonellaforekomsten.

Endvidere er der iværksat et forskningsprojekt vedrørende reduktion og kontrol med salmonellasmitte i svinebesætninger. Formålet med forskningen er dels at give et sikkert grundlag for rådgivningen om salmonellainficerede besætninger, dels at søge belyst, om der er sammenhæng mellem salmonellaforekomst og forskellige driftsformer.

Vedrørende fjerkræ har jeg besluttet en række tiltag som supplement til fjerkræbranchens frivillige handlingsplan. Det drejer sig om konsekvent nedslagning af avlsfjerkræflokke, som er inficeret med de to alvorlige salmonellatyper, med henblik på at undgå spredning af bakterier i de efterfølgende produktionsled, løbende kontrol af avlsfjerkræflokke, skærpet kontrol med produktionsstederne før indsæt-

[Landbrugsministeren]

telse af daggamle kyllinger samt kritisk gennemgang af slagterierne, herunder produktionsudstyr. Jeg overvejer yderligere foranstaltninger med henblik på at beskytte forbrugerne mod salmonella.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at spørgsmålet om fastsættelse af en overgrænse for besætningsstørrelser på den enkelte landbrugsejendom er et af elementerne i de igangværende overvejelser om ændringer af landbrugsloven.

Spm. nr. S 229

Til *sundhedsministeren* (19/11 93) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Agter ministeren at optage forhandlinger med den svenske regering om dannelsen af et dansk/svensk statsligt aktieselskab, der i et samarbejde med indkøbsselskabet Amgros skal stå for indkøb af medicin til bl.a. de danske sygehuse?«

Begrundelse

De danske medicinpriser er ifølge beregninger i sidste nummer af TÆNK ca. 30 pct. højere end de svenske, hvilket bl.a. skyldes, at de svenske myndigheder via et statsligt aktieselskab er involveret i medicinområdet. Da det samtidig fremgår af Erhvervsbladet den 28. oktober 1993, at overskuddet i medicinalbranchen er steget ikke mindre end 65 pct. på blot to år, finder spørgeren det uacceptabelt, at de danske medicinpriser ikke for længst har fundet et lavere og mere naturligt leje. Dette gælder specielt, da det er det offentlige, pensionisterne og de syge, der i dag rammes af en overpris på den danske medicin. Et dansk/svensk og måske senere et fælles nordisk selskab kunne være garant for rimelige medicinpriser i Danmark og kunne derigennem spare staten for millionbeløb.

Svar (26/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Danske sygehuse skal indkøbe lægemidler på apotek. Indkøbet kan ske på et privat apotek eller på et sygehusapotek, såfremt sygehusapotekets leveringsområde omfatter det pågældende sygehus.

Over 80 pct. af sygehusenes medicinleverancer hidrører fra sygehusapoteker.

En række amtskommunale sygehusapoteker er tilknyttet interessentskabet Amgros I/S. Såvel Amgros som Rigshospitalets sygehusapotek har i de seneste år udbudt større lægemiddelkøb i licitation og herigennem opnået priser, der ligger under den anmeldte indkøbspris for de pågældende lægemidler.

Der er således allerede i dag mulighed for, at leverandørerne af lægemidler til sygehuse kan indkøbe disse til priser, der er lavere end den anmeldte indkøbspris. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at jeg agter at fremsætte lovforslag, der vil sikre amtskommunerne mulighed for at oprette sygehusapotek uden sundhedsministerens forudgående godkendelse. Med forslaget åbnes der endvidere mulighed for, at amtskommunen uden sundhedsministerens forudgående tilladelse kan vælge at lade amtskommunens øvrige sygehuse forsyne med lægemidler fra et sygehusapotek i amtet.

Jeg har ingen planer om at optage forhandlinger med den svenske regering om dannelsen af et dansk/svensk statsligt aktieselskab med den i spørgsmålet beskrevne opgave.

Spm. nr. S 206

Til *indenrigsministeren* (15/11 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvordan den nye ordning i Tyskland om, at asylansøgere kun får udleveret få penge og i stedet naturalier, fungerer, og vil ministeren tage initiativ til at oprette en lignende ordning i Danmark?«

Foreløbigt svar (24/11 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I anledning af spørgsmålet har Indenrigsministeriet anmodet Udenrigsministeriet om en udtalelse.

Når Udenrigsministeriets udtalelse foreligger, vil Indenrigsministeriet vende tilbage med en besvarelse af spørgsmålet.

Spm. nr. S 217

Til *boligministeren* (18/11 93) af:

Agnete Laustsen (KF):

»Kan ministeren oplyse om planerne for frasalg og bebyggelse af arealet mellem Eigtveds og Gl. Dok pakhuse?«

[Agnete Laustsen]

Begrundelse

Det forlyder, at arealet, der i 375 år ikke har haft højere byggeri end én etage, agtes solgt for ca. 6,5 mio. kr. til erhvervsbrug i 5-6 etager.

Svar (25/11 93):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Boligministeriet, Slots- og Ejendomsstyrelsen, forhandler for tiden med organisationer med relationer til arkitekterhvervet om salg af et areal i Strandgade 27 ved Gl. Dok (Dansk Arkitektur- og Byggeeksportcenter).

Det er planerne, at de eksisterende, ruinerede værkstedsbygninger nedrives, og at der opføres en kontorejendom i 4-5 etager. Der skabes herved en afsluttet randbebyggelse i Strandgade.

Endelig er det tanken at anlægge et kombineret parkerings- og haveanlæg med bymæssig karakter mellem Eigtveds og Gl. Dok pakhuse i stedet for det nuværende asfalterede p-areal. Byggeriet ønskes færdigt i 1996, når København skal være europæisk kulturby.

I slutningen af 1980'erne planlagde Boligministeriet et statsligt byggeri på arealet, men på grund af manglende bevillinger søges nu en privat investor.

Når forhandlingerne er tilendebragt, forelægges sagen for Folketingets Finansudvalg.

Spm. nr. S 225

Til økonomiministeren (19/11 93) af:

Jes Lunde (SF):

»Regeringen har accepteret, at der i forbindelse med Øresundsbroen nu anvendes en realrente på kun 4 pct.; hvilke konsekvenser vil regeringen drage heraf, når det gælder de retningslinjer, som regeringen udstikker for fastsættelsen af den reale kalkulationsrente for andre statslige og kommunale investeringer?«

Begrundelse

Ifølge Sund & Bælt Holding A/S' seneste sammenstilling af tallene for den faste forbindelse over Øresund finder Øresundskonsortiet grundlag for at anvende en realrente på 4 pct. ved opførelsen af Øresundsforbindelsens rentabilitet.

Ifølge Dagbladet Information er den tidligere overvismand professor Claus Vastrup af den opfattelse, at det selv i et 10-årigt perspektiv er meget vanskeligt at forudsige, hvordan realrenten vil udvikle sig, og henviser til, at realrenten uforudset blev fordoblet i 1980'erne.

Når Øresundskonsortiet lægger sig på en så lav realrente som 4 pct., forekommer det oplagt, at risikoen for en højere rente er langt større end muligheden for en lavere rente. Alligevel har regeringen valgt at acceptere Øresundskonsortiets tal.

Økonomisk teori tilsiger, at der skal anvendes samme kalkulationsrente ved alle offentlige investeringer. Det vil derfor være naturligt, at regeringen tager konsekvensen af sin nye vurdering af den fremtidige realrente og sikrer, at der også ved andre offentlige investeringer anvendes en kalkulationsrente på 4 pct. Det må være vigtigt hurtigst muligt at få knæsat dette princip, idet tidligere udsendte retningslinjer opererer med en real kalkulationsrente på 7 pct. – altså næsten det dobbelte.

Svar (25/11 93):

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Renten af mellemlistede statslån er for tiden ca. 6½ pct. og den typiske inflationsforventning vel 2-3 pct., hvilket svarer til en realrente på omkring 4 pct., som anvendt af Øresundskonsortiet.

Man kan selvsagt ikke på forhånd vide, hvordan rente og inflation vil udvikle sig over en investerings tidshorisont. Ifølge økonomisk teori antages der på lang sigt at være en nær sammenhæng mellem realrente og vækstraten i økonomien.

I Tyskland har realrenten (opgjort ud fra renten af 10-årige statsobligationer og forbrugerprisindekset) ligget på omkring 4 pct. i gennemsnit i de sidste 30 år. I Danmark er realrentefgiften udformet med henblik på et realafkast af pensionskapitalen på ikke over 3½ pct., og den effektive realrente af indeksobligationer (den eneste observerbare realrente) er nu ca. 3 pct.

De vejledende retningslinjer, der som udgangspunkt anbefaler en samfundsøkonomisk kalkulationsrente på 7 pct. reelt for offentlige investeringer, er blevet til i lys af forholdet mellem rente og inflation i en periode af 1980'erne, hvor der internationalt var en ten-

[Økonomiministeren]

dens til, at pengepolitikken måtte holdes stram for at kompensere for en utilstrækkelig finanspolitik. Ved den konkrete vurdering af de enkelte investeringsprojekter ønskede man at tage et forsigtigt udgangspunkt.

Situationen er nu en anden. Med overskud på betalingsbalancens løbende poster og udbredt tillid til kronens stabilitet har det været muligt gradvis at gennemføre en markant lempelse af pengepolitikken, som har bragt det danske renteniveau tæt på det tyske – til gavn for beskæftigelsen. Realrenten i Danmark vil bl.a. afhænge af den økonomiske politik i Danmark og i udlandet, og en stabil lav realrente forudsætter, at man ikke vender tilbage til 1980'ernes overbelastning af pengepolitikken i Europa og i Danmark.

De vejledende retningslinjer om samfundsøkonomisk kalkulation har ikke relevans for den prognose for Øresundsforbindelsens låneomkostninger, hvori indgår 4 pct. realrente vurderet ud fra markedsrenten. I bemærkningerne til forslaget til anlægslov, der blev fremsat i maj 1991, refererer skønnet over låneomkostningerne til realrenten i OECD-landene, som da typisk lå på 4-5 pct.

Finansministeriets retningslinjer for offentlige investeringskalkuler er i øjeblikket under overvejelse. Da disse overvejelser ikke er afsluttet, kan jeg ikke i dag udtale mig om, hvilke ændringer der kommer på tale. Finansministeren vil senere orientere Folketinget herom. Uanset sådanne rentabilitetsberegninger må der år for år mere overordnet tages stilling til, hvor store offentlige investeringer samfundsøkonomien kan bære i lys af konjunktursituationen.

Spm. nr. S 226

Til *trafikministeren* (19/11 93) af:

Jes Lunde (SF):

»Kan ministeren støtte en begrænsning af den ubegrænsede statsgaranti for lån optaget til finansiering af Øresundsbroen, således at skatteyderne maksimalt kan komme til at hæfte for 1 mia. kr., i benægtende fald hvilket beløb mener ministeren så ville være relevant?«

Begrundelse

Det gentages gang på gang fra regeringen og fra den politiske følgegruppe, at Øresundspro-

jektet fuldt ud vil være brugerfinansieret. På denne baggrund kan SF ikke se, at ministeren kan have betænkeligheder ved at begrænse den risiko, som staten og skatteyderne løber i forbindelse med dette projekt.

Svar (26/11 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

I henhold til artikel 12 i aftalen mellem Danmark og Sverige om en fast forbindelse over Øresund garanterer Danmark og Sverige solidarisk for forpligtelser vedrørende Øresundskonsortiets lån, som benyttes i forbindelse med finansieringen af kyst til kyst-anlægget. Bemyndigelsen til denne statsgaranti er indeholdt i § 8 i anlægsloven.

Det fremgår endvidere af § 7 i lov om anlæg af en fast forbindelse over Øresund, at den danske stat garanterer for de lån, der optages til finansiering af danske landanlæg. Der er ikke nogen beløbsmæssig begrænsning vedrørende garantierne, hvilket svarer til den ordning, der anvendes i forbindelse med Storebæltsforbindelsen.

Baggrunden herfor er, som det fremgår af lovforslaget, at staterne – uanset valg af selskabsformer – ikke har haft til hensigt at begrænse ansvaret som økonomisk garant for anlæggene.

Statsgarantien sikrer endvidere, at selskaberne kan opnå de bedst mulige lånevilkår på det internationale lånemarked, og erfaringerne viser også, at dette er tilfældet, idet selskaberne ikke har problemer med at optage de nødvendige lån og til bedre rentevilkår, end det ellers ville være muligt.

Spm. nr. S 214

Til *arbejdsministeren* (18/11 93) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange dispensationer Rigspolitichefen har fået inden for de sidste 5 år i forbindelse med Arbejdstilsynets besøg og eventuelle påbud på landets politistationer?«

Begrundelse

Spørgeren er bekendt med, at den lille håndværker og øvrige virksomheder nøje må følge Arbejdstilsynets påbud uanset de økonomiske

[Poul Nødgaard]

konsekvenser. Det findes derfor uheldigt, hvis statsinstitutionerne på grund af budgetmæssige vanskeligheder kan få dispensationer. Det er uheldigt, at den lille håndværker kan få bøder på mellem 10.000 og 20.000 kr. i forbindelse med manglende opstilling af stillads ved reparation af f.eks. tage, mens statsinstitutioner ofte får dispensation.

Svar (25/11 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan oplyse, at Direktoratet for Arbejdstilsynet har hørt Arbejdstilsynets 14 kredse, hvoraf de 13 har oplyst, at der ikke er givet dispensationer til politistationer inden for de seneste 5 år.

Kreds Viborg Amt har redegjort for, at kredsen ved brev af 10. september 1993 har meddelt Viborg Politistation en dispensation vedrørende en reservetrappe på Politigården. Dispensationen er givet på grundlag af brandmyndighedernes udtalelse i sagen sammenholdt med, at der vil ske en fraflytning fra Politigården inden for 2-3 år.

Jeg kan endvidere oplyse, at dispensation fra visse arbejdsmiljøbestemmelser meddeles af direktoratet. Ud fra den gennemgang af sager, som direktoratet har kunnet nå at foretage, har direktoratet ikke fundet sager, hvor der er meddelt dispensationer til politiet inden for de seneste 5 år.

Et par af kredsene har i deres besvarelse til direktoratet redegjort for en given fristforlængelse på efterkommelse af påbud.

Direktoratet bemærker hertil, at der i overensstemmelse med AT-cirkulære nr. 6/1988 undtagelsesvis kan gives forlængelse af fristen for opfyldelse af påbud. En eventuel fristforlængelse for påbud afgivet til politiet sker på baggrund af en konkret vurdering på samme måde som for påbud afgivet til andre.

Jeg kan afslutningsvis bemærke, at landets politistationer er påbudsområder i samme omfang som andre arbejdspladser og indgår i den prioritering af arbejdsopgaver, som foretages af Arbejdstilsynet.

Spm. nr. S 215

Til *arbejdsministeren* (18/11 93) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 214 oplyse, hvor mange ansvarlige arbejdsgivere inden for det offentlige der har fået bøder inden for de sidste 5 år i forbindelse med overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen?«

Svar (25/11 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan oplyse, at der inden for de sidste 5 år er givet i alt 38 bøder til offentlige arbejdsgivere. På de enkelte år fordeler bøderne sig således:

1992:	10 bøder
1991:	9 bøder
1990:	5 bøder
1989:	6 bøder
1988:	8 bøder

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til indenrigsministeren [om, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig med hensyn til at give opholdstilladelse til personer fra Serbien-Montenegro, der er flygtet for at undgå militærtjeneste].

Af Ebba Strange (SF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 25/11 93).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændring i pensionsbestemmelserne).

Af Henning Rasmussen (S), Ivar Hansen (V), Grove (KF), Lilli Gyldenkilde (SF) og Kirsten Jacobsen (FP).
(Fremsat 25/11 93).

Sammen med denne sag foretoges de under